

#4 | april, 2013

Beta Magazine

📷 Tomaž Bradeško

Naključij ni

////////////////////

Zadnjič me je v nekem hipu, medtem ko sem z drugega televizijskega programa preskočila na enko in hitro spet nazaj, prešinila misel, da obstaja neka povezava med obnašanjem naših politikov in dosežki športnikov. Nikoli prej še ni bilo v tej naši lepi deželi toliko sprenevedanja in podcenjevanja državljanov, kot smo ga deležni s strani politične »elite« in hkrati naši športniki dosegajo fantastične, skoraj nezaslišane uspehe in nas z njimi neskončno razveseljujejo.

Tina Maze je letošnjo zimo nesporna smučarska kraljica. Hokejisti so se uvrstili na olimpijado. Hej, hokejisti! Ekipa Kranjec-Prevc-Hvala-Tepeš je recept za zmago (sprašujejo novinarji pred tekmo Janusa, selektorja: Ali boste uspeli zmagat danes? Janus: Ja, zmagali bomo! Pa ga še enkrat vprašajo: Ja, s kom boste zmagali, g. Janus? Kako naj pa to vem?! Nikoli mi prej ne povedo, kako se zmenijo!). In ne nazadnje, naša plezalska carica, Mina Markovič, je skupna zmagovalka svetovnega pokala v težavnosti in kombinaciji, tretja med športnicami leta 2012, prejemnica Bloudkovega priznanja, najvišjega državnega priznanja na področju športa. Dosegla je vse, kar lahko, višje ne gre.

V tistih nekaj trenutkih, ko potrpim na prvem programu ob znanem politiku, ki na vprašanje o krivdi kaže s prstom na drugega politika, ki naj bi bil odgovoren za nekaj drugega, češ, onega pogledjte, ne mene, se mi pred očmi odvrti fikcija prizora z eno od gornjih deklet (izberite po želji: Tino, Mino...), katero novinar po ponesrečenem nastopu vpraša: »Kako to, da vam danes ni šlo?« in dekle odgovori: »To ni važno, pogledjte (izberite po želji: Lindsey, Jain), ona je še mesto za mano...«

Ste kdaj slišali od kakšnega športnika tak odgovor?

Napisala: Helena Škrl

BETA magazine — Št.4, Letnik 2013
Slovenska spletna plezalna revija
betamagazine2011@gmail.com

Uredništvo: Helena Škrl, Andrej Čotar, Maja Šuštar

Sodelavci: Silvo Blaško, Gašper Bratina, Marko Bratina, Michele Caminati, Silvij Černilogar, Martina Čufar Potard, Branko Dubac, Urša Florijančič, Luka Fonda, Urban Golob, Viktorija Hold, Miha Hribar, Borut Kavzar, Rok Klančnik, Dejan Koren, Katarina Kejžar, Robi Jamnik, Marko Prezelj, Jasna Rajčević, Rok Roškar, Molly Roškar, Marko Stubelj, Mitja Šorn, Marko Šturm, Luka Tambaca, David Tončič, Suzana Uršič - Liquid Sky, Timotej Ušaj, Klemen Vodlan, Štefan Wraber, Tomaž Bradeško.

Oblikovanje: Miha Jarm – www.mihajarm.si

Oblikovna izvedba: Miha Jarm

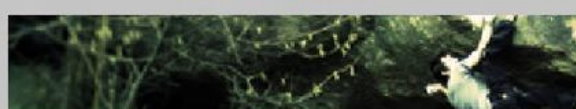
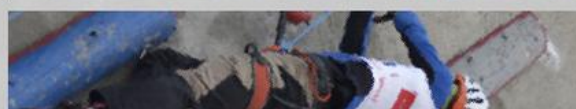
Lektorirala: Mojca Lipicer Stantič

Foto: David Tončič

kazalo

Neodvisnemu plezalnemu časopisu v popotnico	9
Albarracin	12
Knee pad	16
Pismo z Brna	22
Ideje za plezalne entuziaste...	24
Plezalsko gnezdo na otoku sonca	30
Beta Mag... Nejc Marčič	36
Švicanje na švicarskih bolderjih	38
Iz zapisov patološke plezalke	44
Franček Knez – Ožarjeni kamen Franček – več kot legenda	48
Problematika Ospa	54
Intervju: Boštjan Weingerl	62
Mladinski SPECIALISTI	70
Fotograf se predstavi: Suzana Uršič	74

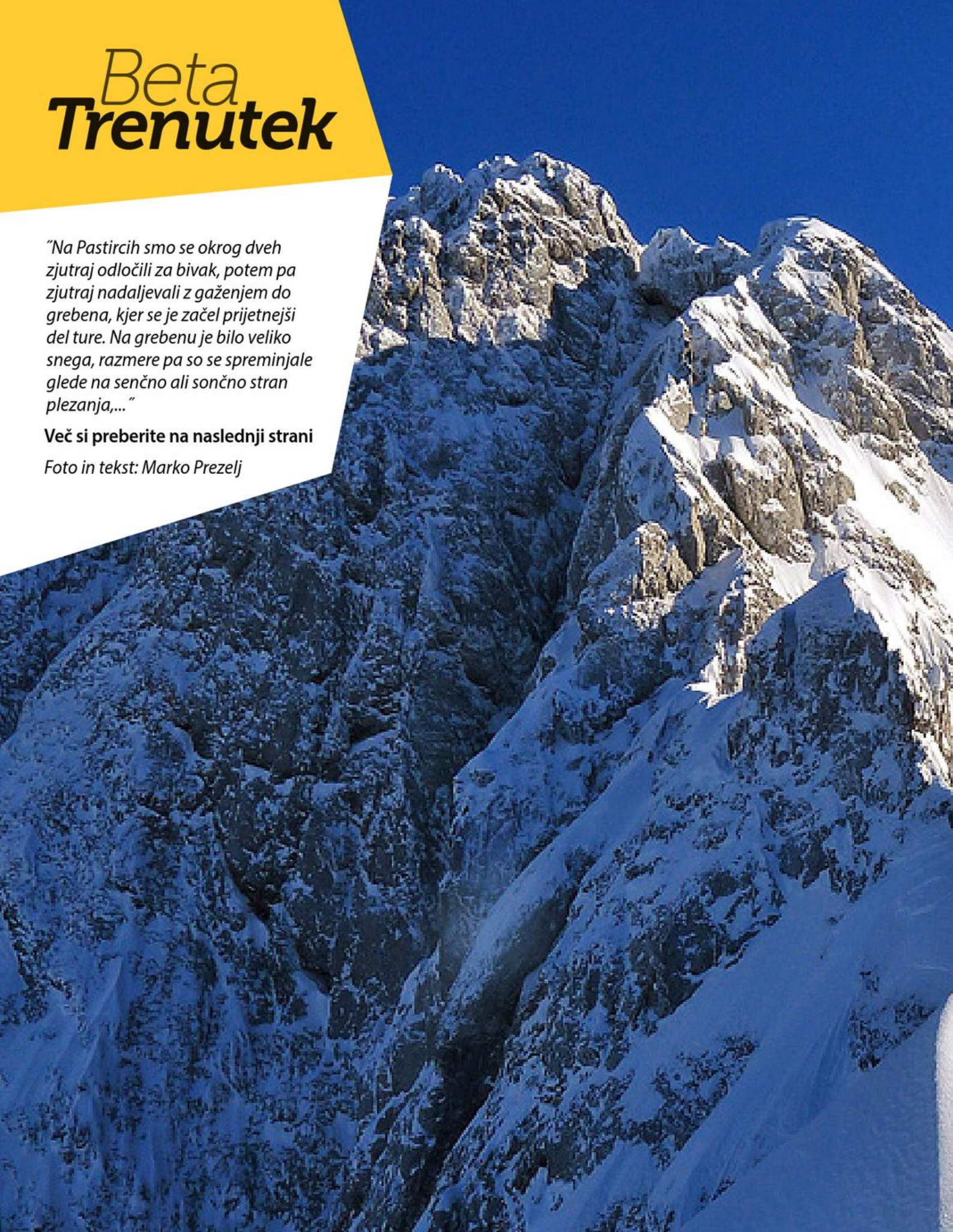

Beta Trenutek

"Na Pastircih smo se okrog dveh zjutraj odločili za bivač, potem pa zjutraj nadaljevali z gaženjem do grebena, kjer se je začel prijetnejši del ture. Na grebenu je bilo veliko snega, razmere pa so se spreminjale glede na senčno ali sončno stran plezanja,..."

Več si preberite na naslednji strani

Foto in tekst: Marko Prezelj

...je rubrika, v kateri predstavljamo fotografije s plezalno zgodbo, ujeto v drobec časa, v trenutek, za katerim se skriva tisočero drugih trenutkov, spomin na nepozabno plezalno popotovanje, vašo strast in energijo ob osvajanju stene, hrepenenje ob pogledu še nedotaknjene gorske linije ter trenutke sreče v navezi z iskrenim prijateljem.

izmenjava slovenske mladinske alpinistične reprezentance (SMAR) z japonskimi alpinisti, feb-mar 2013, na sliki prva polovica vzpona prek SZ grebena Planjave 1. marca 2013

Ryo Masumoto uživa v razsežnostih slovenskih gora, »full« zimskih razmerah in navdušujočih razgledih.

Vrh je bil v teh razmerah še negotovo daleč. Poleg njega smo gazili in plezali še Luka Stržar, Naoe Sakashita in Marko Prezelj.

Posebnost tega vzpona je bila v tem, da smo ga, poleg razglednih kvalitet, izbrali predvsem zaradi relativne varnosti po obilnem sneženju. Ob otoplitvi smo se odločili za varnejši večeren dostop, začinjen z napornim gaženjem skorjastega snega. Na Pastircih smo se okrog dveh zjutraj odločili za bivač, potem pa zjutraj nadaljevali z gaženjem do grebena, kjer se je začel prijetnejši del ture. Na grebenu je bilo veliko snega, razmere pa so se spreminjale glede na senčno ali sončno stran plezanja, kar je vse

skupaj naredilo še posebej zanimivo. Na zahodni vrh smo prišli okrog pol sedmih zvečer in od tam prečili na glavni vrh, od koder smo sestopili do Srebrnega sedla, kjer smo v zavetju Zeleniških špic drugič bivakirali. Naslednji dan sta Luka in Ryo sestopila prek Zeleniških špic v Repov kot, midva z Naoetom pa sva z gaženjem skorjastega snega sestopila pod Vežico v dolino Bele. Pretežen del dneva nas je spremljala gosta megla, ki je japonskim gostom skoraj do konca ture vzdrževala prijeten nivo negotovosti. Naoe je zjutraj po drugem bivaču, ob pogledu na ožarjene Kamniške, čutno zavzdihnil: »Skoraj sem že pozabil, da zato rad plezam. Ko sem bil mlajši, sem bil bolj numerično motiviran, zdaj je pa tole ...«

Misli mu ni bilo potrebno dokončati. Nehotno sva se spogledala, si segla v roke in se sočutno smehljala drug drugemu. Trenutek za trajen spomin.

Fotografija in napisal: Marko Prezelj

V kolikor je vaš fotografski aparat zajel plezalni trenutek, ki bi ga želeli deliti z nami, pišite na betamagazine2011@gmail.com. Z veseljem bomo objavili vaše avtorske fotografije, po želji pa lahko vaš Beta trenutek tudi opišete.

Neodvisnemu plezalnemu časopisu v popotnico

////////////////////
NAPISAL: **ROBI JAMNIK**

KARIKATURA : **TIMOTEJ UŠAJ**

Dva Črnogorca stojita na obali in gledata, kako se turist utaplja v morju. Prvi reče »Človek se utaplja, midva pa kar stojiva.« Pa mu odvrne drugi »Prav imaš, raje sediva.«

Obešenjaški humor vedno vžge, čeprav je v resnici hudo žalostno. Vprašal se, ali sta ta dva na obali lena, ali pa sta samo neumna? Turist je verjetno prišel v njune kraje, ker so mu všeč. Na nek način simpatizira z okoljem, v katerem zapravlja svoj težko prisluženi denar, glas o lepih počitnicah in gostoljubnih domačinih bo ponesel v širni svet, to bo privabilo druge goste, domačinom se bo godilo bolje itd.

Kaj ima to s plezanjem?

Dosti skupnega, če v vlogo utapljaljočega postavimo slovenskega plezalno-informativnega entuziasta, nekoga, ki skuša v okostenel sistem vnesti svežino na tako nedomiselnem področju, kot je plezalno informiranje, v vlogo Črnogorcev pa slovenske (pre)prodajalce plezalne opreme in cehovsko (je res

naša?) plezalsko organizacijo pod okriljem PZS. Tudi tokrat se poraja povsem enako vprašanje: sta opazovalca lena, ali sta samo neumna? Zakaj neodvisni plezalski informativni medij, ki vzklije ravno zaradi tega, ker to področje pri nas že desetletja ni ustrezno pokrito, ne dobi niti javne moralne, kaj šele finančne podpore? Kdo je kriv? Gremo po vrsti.

Zakaj od »naših« zastopnikov v krovnih plezalskih organizacijah ni pričakovati pomoči? So leni ali so neumni? Pisanje katerekakoli, ne le plezalnega neodvisnega medija je pogosto pisanje o temah, ki so vladajočim neljube. Je pisanje o plezalcih, ki sistemu ne gledajo iz riti, ker vanjo ne lezejo. Je poudarjanje vrednot, ki jih imajo ti v plezanje, ne pa v denar, zaljubljeni posebneži, sposobni razmišljanja s svojo glavo. Grelcem sedežev to seveda ne ustreza. Potrebujejo vodljivo osebo, ki s svojimi dosežki daje alibi utečenim načinom vladanja in s tem informiranja.

Problem je, da naši »poslanci« niso leni. Z lenobo ne bi prišli do položajev; da se nekam prerineš, je potrebno dosti komolčarstva, sistematičnega kariernega udinganja, dela skratka. Sicer dosti dela za svojo rit, z lezenjem v riti drugih, a vendarle; dela. Naša težava z vladajočimi izhaja iz tega, da so le-ti celo preveč delovni, a delovni predvsem zase. So neumni? Ne, tudi neumni niso, sicer ne bi bili tam, kjer so. Lepo so preskrbljeni, izkoristili so sistem v svoj prid, živijo v svojem svetu, morebitne moralne zadržke pa lahko s šopom bankovcev učinkovito in temeljito pobijejo.

Zakaj ni podpore s strani prodajalcev? Ker s Plezalci (pisano z veliko!) ne zaslužijo. Služijo z neumnimi nedeljskimi plezalci, ki pri njih za zadnje modne artikle brez potrebe po pre-računavanju, ali si lahko kaj privoščijo ali ne, puščajo mnogo večje vsote denarja, kot pa tisti, ki so zaljubljeni v plezanje in ne v plezalno opremo. Služijo s »komisarji« raznoraznih organizacij, takih, kot je naša, takih, ki imajo denar in niso le pod milim nebom prenočujoče uboge pare. So leni? Ja. Če ne bi bili leni, bi bili kaj drugega, ne pa trgovci. So neumni? Ja. Ampak v današnjem svetu taki, ki so neumni na njihov način, lepo uspevajo. Kupijo za 100€, prodajo za 200€, od tega enega odstotka zaslužka je mogoče lepo živeti. Trgovska matematika. Da bi kakšna drobtinica z njihove mize padla še kam drugam, je – razen zelo redkih izjem – nemogoče pričakovati.

Kdo stoji na slovenskem plezalnem bregu, torej vemo. Kaj pa utaplajoči se neodvisni plezalni medij? Ima dve možnosti, obe sta častni, svetujem pa drugo.

Prva, mučeniška, kot so jo ubrali že mnogi

pred njim: naj crkuje s ponosom! Naj ne moleduje za pomoč, saj je ne bo; nikdar je ni bilo in je tudi ne bo. Tudi če se nekako privleče do obale, sem prepričan, da ga bo, vsega izčrpanega, na bregu v incestni zakon sparjena dvojica potisnila nazaj v vodo. Naj raje varčuje moči in razmisli, kaj lahko naredi v času, ki mu je še ostal. Naj raje, kot da moleduje za pomoč, do zadnjega diha opozarja na napake, na nepravilnosti, naj svetu pokaže redke omembe vredne posameznike, ki si zaslužijo biti na naslovnica naših časopisov, a so žal večinoma povsem spregledani. Naj si zadnji hip, tik preden potone v slovenski plezalni gnojnici, prereže še žile in s svojo krvjo vsaj

še za nekaj trenutkov obarva godljo okrog sebe, še zadnjič pritegne pozornost. Naj – skratka – do svojega zadnjega diha dela dobro v čast peščice ljudi, ki si to zaslužijo, nato pa se pridruži na dnu svojim somišljenikom, ki so vzeli slovo že pred njim.

Druga, priporočena in herojska možnost, kot je na slovenskem še nismo videli, pa se bojim, da je kmalu tudi ne bomo, pa je: izplavaj! Ne vem kako, tega tudi sami nismo znali in zmogli, ampak izplavaj, dokler si še mlad in poln moči! Izplavaj in daj privoščljivima idiotoma na bregu eno na gobec. Najmanj eno! Nekateri pač ne razumejo drugega kot govornice sile. Postavi jima ogledalo, naj se vi-

dita v njem, in naj se spoznata v nagravnih, v zrcalu odsevajočih likih. Morda se bosta potem zamislila. Če se ne bosta, pač še eno tja, kamor si zaslužita. Pa ponovno ogledalo in ponovno eno tja... Dokler ne prideta k pameti. Potrebne bo dosti mlatenja trdih buč, a upanje na spremembo obstaja.

In če smo okarakterizirali prva dva, birokrata in švercerja, dajmo še tretjo v vicu nastopajočo osebo, utapljajočega se mazo-hističnega poeta, za katerega upam, da bo vendarle nekoč postal sadistični pretepač. Je neumen? Ja, žal, v tem je tudi dosti samokritike, neumen je. Drugače se tega Sifzovega dela ne bi niti lotil. Je len? Daleč od tega. Celo zastonj dela. Kaj zastonj – še sam plačuje za to, da lahko dela zastonj! Je torej neumen, ni pa len. Je torej mešanica gornjega pridnega in pametnega z lenim in neumnim? Poenostavljeno gledano bi lahko temu pritrdili. Ampak obstaja ena bistvena razlika: ima prav in ima še vedno svoj ponos. Ko umre ponos, umre dostojanstvo, to pa je največ, kar človek ima. Onadva na bregu tega že dolgo nimata, čeprav odlično uspevata v tem izprijenem času, v katerem živimo zdaj. Bosta uspevala tudi jutri? Odvisno od nas. Oba opazovalca namreč lahko le mi vržemo v vodo, ali pa jima le obrnemo hrbet, pa bosta prej ali slej sama padla vanjo. Brez nas namreč ne moreta živeti, ker smo vendarle mi pogoj za njun obstoj. Le dovolj nas mora biti na pravi strani, pa naj se sliši še tako izrabljeno.

Robi Jamnik, del pokojne ga alpikor-ja, večno pretiran idealist, ki je žal izbral prvo od zgornjih dveh možnosti ukrepanja. Upam, da se na dnu ne vidimo nikdar ali pa vsaj čim kasneje.

Albarracin

Soundtrack ob branju:
John Coltrane - Olé

► Katja, Dizdira 7C

► Gašper, La Cornisa 7A

NAPISALA: **GAŠPER BRATINA – AJDBLOC**
 FOTO: **KATJAVIDMARINGAŠPERBRATINA**

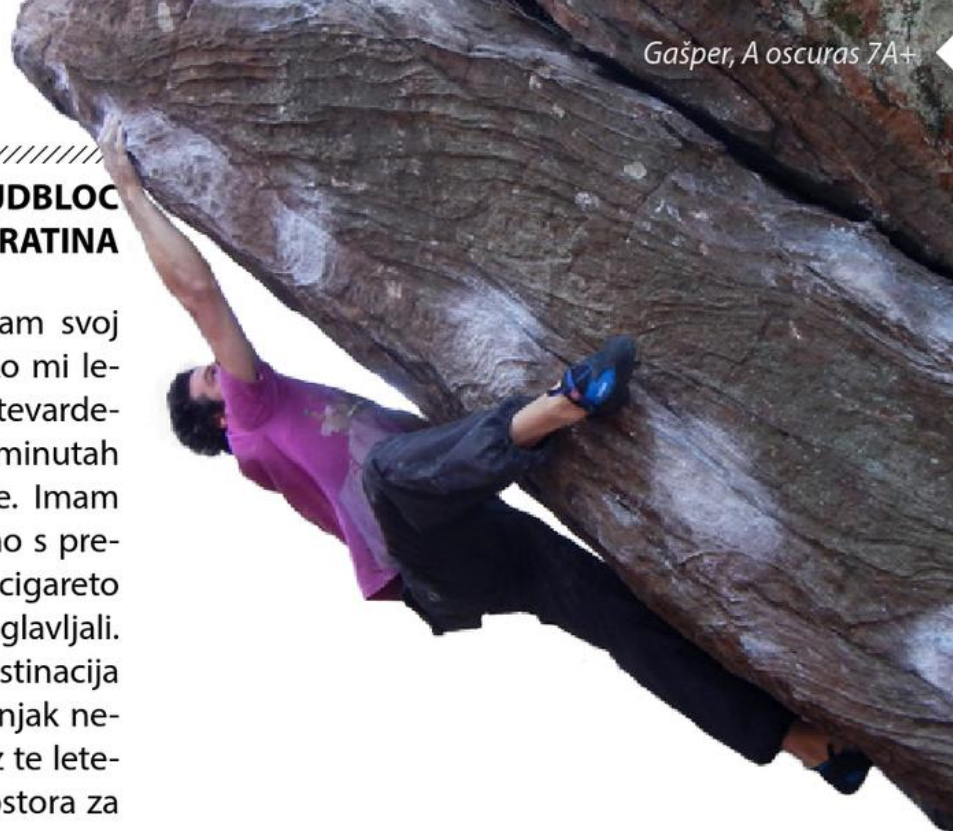
Kot Charles Bukofski malicam svoj špeh na kruhu, medtem ko mi leteči topshop aka ryanair stevarde-sa že 22-ič v zadnjih 55-ih minutah ponuja srečko, ki nikoli ne zadane. Imam občutek, da bi mi te srečke vključno s prevozom iz letališča in elektronsko cigareto ponujali še v primeru, če bi strmoglavljali. Spuščamo se u Valencio. Naša destinacija je Alabarracin. Mistični rdeči peščenjak ne-ke v arragonskih gozdovih. Hitro iz te leteče konzerve, kjer imaš še manj prostora za noge kot na avrigo-troli, po avto in ven iz betonske džungle. Mogoče malce prehitro, ker po dobrih 125 metrih vožnje že uspem podrsati lev bok čisto frišne fieste. Faaaaaaaak! Svetovni rekord. Niti Martin Strel

ni tako hiter. Trip se je začel odlično. Upam, da je vsaj plac, kamor smo namenjeni, boljši od vsega tega sranja. Močno upam, da mi Tomzi ni zadnjih pet let nakladal v prazno. Močno upam, medtem ko se vozim naravnost v apokalično črn oblak. Nekaj, kar izgleda, kot da prihaja direkt iz Čarovnika iz Oza. Dorothy!! Por favor!!

JET FUEL life..... in da WooDzzz.....

Prvo, kar vidim, ko prvi dan pridem v Arrastrero, je El Varano, sikk komprešn, legendarni kamniti kušcar! Drugo, kar zagledam, pa sta Andrea in Petra, naša švicarska prijatelja iz nekaterih drugih random tripov, po naključju v Albarracinu ravno takrat in za isti čas kot mi. Svet je majhen in v veselju ni naključij, samo mutacije.

Igra se lahko začne. Igra, imenovana fleš. Hočemo flešat vsak bolder, ki ga gremo. Preveč dobrih linij je, da bi si lahko privoščili ležeren tempo. Venga maquina!!

Katja, No name 7b

Katja, Ineschakra 7B+

Gašper, Manuchakra 7C

Seveda flešamo redko katerega. In seveda nobenega, za katerega rečem, da ga bomo. In potem smo usidrani na četrtem gibu dve uri. In končno pridemo do mantla, ki je od spodaj zgledal "izica". Četrty gib, ki je prej veljal za detajl problema, je pozabljen. Sedaj se pada na vrhu. Še dve uri. Vsakič letim dobrih pet centimetrov mimo drevesa. Lep bor, s čudovitim nabrazdanim lubjem.

Dobrih pet ur po slavni izjavi "this one look's good one to flesh, no?!", se nekako prebijem

čez, z vsemi možnimi prijemi, ki mi padejo v tistem dolgem trenutku na pamet. Vključno s pomočjo nosa. Warrior way. D'Špirit je važn. Siempre.

Gremo globlje v gozd. Na za nas neznane teritorije. Vdihujem prazgodovinski vonj časa, kot bi poslušal Coltranov Olé. Znova in znova. Zazankan v neskončnost. Free špirit in the woodz.

Lovci iz preteklosti skriti v sencah borov. Samo slutiš lahko njihovo prisotnost. Ostan-

ki kože na sloperjih. Duhovi mamutov blodijo med skalami. Poskušamo ujeti pravi trenutek. Vedno znova in znova puščamo sled. Kot abstraktne slike modernih lovcev, sledi magnezija na skali sporočajo naše imaginirane imaginarne? interpretacije vzorcev nekomu, ki bo za nami vstopil v ta kamniti univerzum.

Dežne kaplje prekinejo igro. Pod kamnito streho, ki kljub svoji krhkosti kljubje času že milijone let, najdemo zavetišče. Voda briše

sledi. Kar naenkrat gozd in skale zgledajo sveže, nedotaknjene.

Spet smo na neoznačenih teritorijih. Pot bojevnika. Smer. Ideja. Skica trenutka. Navdih časa in prostora. Gonzo shiiiiit. Witness the sickness. Spanish way. Modro nebo. Lots of sleep. Never rest. A muerte!

/// Gašper Bratina // ajdBloc // support by
Five Ten Eslovenia // peace ///

KNEE PAD

(ščitnik za koleno) – DA ali NE

////////////////////////////////////

...zavzemi svoje BETA stališče...

NAPISAL: **BETA TEAM**

FOTO: **ARHIV GAŠPER BRATINA**

Ob plezanju v previsni, razčlenjeni skali si mnogi plezalci delo olajšajo z uporabo ščitnika za koleno, ki omogoča neboleče zatikanje noge za skalne razčlembe in s tem neboleče počitke ter lažje prehode. Ali je uporaba knee pada sploh lahko sporna? Saj to vendar ni nič drugače, kot če bi si plezalec oblekel malce debelejša hlače ... Ampak zakaj si potlej plezalci ne bi nadeli še zapestnega traku, s katerim bi se zataknili na oster skalni rogeljček

ter si olajšali počitek? Ali pa bi si recimo na zunanjo stran dlani zalepili debelo gumo, da bi lažje prijemali široko poč? In vendar, je kaj drugače, kadar si plezalec na debelo 'potejpa prst', ker ga določen oprimek preveč reže v kožo, in si s tem olajša bolečino...

Kje je torej meja med dovoljenim in nedovoljenim, med prostim plezanjem in plezanjem s tehnično pomočjo ...

Knee pad se mi ne zdi sporen. Definitivno ti olajša plezanje smeri, tukaj skoraj ni dvoma. Vendar je hec v smislu netekmovalnega skalnega športnega plezanja, kjer gre bolj za zabavo in iskanje lastnih mej. V tekmovalnem svetu pa še nisem videl nikogar z knepadom. To samo že dosti pove, koliko knee pad pomaga.

Žiga Erman

Dokler je namen knee pada v tem, da ti olajša vzpon v smislu manjše bolečine, je sporen toliko, kot so recimo kavbojke v primerjavi z golo kožo.

Katja Bajec

Meni se zdi uporaba knee pada precej sporna. Gre za obliko tehničnega pripomočka, kar je v prostem plezanju nedovoljeno. Kakšen knee pad je pa še dovoljen? Lahko recimo uporabiš 5 cm debel ščitnik, ki ti prvič "podaljša" nogo, da je haklanje sploh možno, poleg tega pa povsem neboleče (morda celo udobno). To vsekakor spremeni težave v smeri. Je pa res, da vsak pri sebi že ve, koliko si je z knee padom pomagal in kako težko smer je preplezal, ne glede na oceno v vodničku. Samo pošten je treba biti do sebe in potem je v bistvu vseeno kako plezaš, s knee padom ali brez.

Martin Bombač

Moje mnenje je zelo preprosto. Če je prvi, ki je preplezal smer/bolder, uporabljal knee pad, ga lahko uporabi vsak. Če ga prvi ni uporabljal, pa mislim, da bi morali slediti prvemu. Tako je tudi s štarti pri bolderingu, izbiri linije v smeri, uporabi grifov (ob omejenem zaporedju gibov). Ker le te stvaritve prvih posameznikov (gibi, štarti, linije) se imenujejo s tem imenom in nosijo tako oceno, vse ostalo je problem lastnega ega.

Urh Čehovin

Plezanje se je itak začelo komplicirat že pri tej točki, ko je človek hotel skalo splezat po določeni liniji, namesto da bi šel peš okoli po lažji poti. Dokler nisi sam na sebe jezen, da uporabljaš knee pad, nima biti kaj narobe. Hvalit se pa tudi ni treba s tem...

Izidor Zupan

Vseeno mi je. Zakaj bi te bolelo, če ni treba? Še vedno pa koža najbolje drži, samo malo je treba potrpeti. Saj brez plezalk se tudi dalo plezat, pa jih vsi uporabljamo. Rešitev so pa po mojem dobre hlače in ga sploh ne rabiš.

Klemen Bečan

Nekaj vmes, kot vsi pravijo, koža+kavbojke itak najbolje držijo, cena so pa odrgnjena kolena. No pain, no gain! Meni ni (razen v par redkih primerih) knee pad nikoli zares pomagal, ker za ceno tega, da ne boli, dobim eno res nefleksibilno nogo... Če to prišteješ k moji splošni gibljivosti = BAD IDEA!

Gašper Pintar

Meni se uporaba knee pada ne zdi sporna, saj ga lahko na nek način primerjamo s plezalkami. Služi le zato, da zmanjša bolečino direktno na kožo in lahko poveča trenje (seveda, če je ojačan poveča tudi trenje), popolnoma enako kot plezalniki s svojo gumo. Pač tako kot se da plezati brez knee pada, se da plezati tudi brez plezalk, samo malo bolj boli. Lahko pa namesto knee pada uporabljamo samo malo bolj podložene kavbojke? V razmislek je morda le, kam boš šel napredek pripomočkov za športno ali »prosto« plezanje. Mogoče bodo kmalu ustvarili neke vrste tanke občutljive rokavice ali posebne vrste krem, ki bodo lahko plezalcu segrele ali ohladile dlani, preprečile probleme s kožo na prstih...?

Klemen Vodlan

Meni se zdi ravno toliko sporno kot ostroge pri drytoolingu. Če hočeš, uporablaj, treba je biti samo iskren do sebe, koliko ti je pomagal pri vzponu in si posledično prilagodit oceno... Sam sem ga uporabil enkrat v eni smeri v Rodellarju, da sem občutil koliko boljši in neboleči so počitki... Od takrat sem mnenja da je to »goljufanje«.

Rajko Zajc

Mislim, da se plezalci vse preveč obremenjujemo s tem, kaj je dovoljeno in kaj ne, koliko je kaj težko, kdo je boljši... Plezanje je preveč kom-

pleksen šport, da bi ga bilo enostavno meriti in postavljati stroge meje in pravila. Kar je v neki situaciji povsem sprejemljivo, je lahko v naslednji že sporno (npr. prijemanje štanta, vnaprej nameščeni kompleti...). Sama mislim, da je to stvar osebne etike in morale posameznika. Saj vendar vsak ve, koliko je dober in koliko velja njegov vzpon, šteje pa le osebno zadovoljstvo in ne, kako izpademo pred drugimi.

Zato mislim, da je odločitev o uporabi knee pada povsem osebna in ni s tem samo po sebi nič spornega, če si s tem nisi olajšal težavnosti smeri. O tem pa lahko sodi le vsak sam zase.

Katarina Kežar

Knee pad, kaj je sploh fora vsega in zakaj? Plezalci ga očitno vedno bolj uporabljajo, še posebej, kjer se najdejo fini hrapavi kapniki, v balvanih pa sploh. Lahko vidimo »profije« kako ga veselo furajo na slikah revij in v filmih. In pograbila ga je tudi industrija, ameriški 5.10 ga že veselo prodaja naokoli. Seveda je večini od nas lahko jasno, zakaj bi ga bilo »smiselno« uporabiti. Ker je vse enostavno lažje, bolje prime, ne boli nas več in pomembno, ne praskamo si več beder ali trgamo novih hlač. Razlogi proti njegovi uporabi se verjetno zdijo kot en velik nesmisel. Ampak na mestu je vprašanje, zakaj v končni fazi sploh plezamo? Zato, ker je enostavno ali morda zato, ker je vse prej kot to. Mislim da ne! Zato ker je težko, ker je proces

napredovanja in rasti, kar nam da dostikrat po pič**, ker je popolnoma irelevantno za cel svet razen za nas... Ampak plezalci hočemo uspeh v svojih smereh in projektih, vsak pripomoček pa je tej igri še kako dobrodošel. Tudi plezalke in magnezij so ti pripomočki, čeprav so se uveljavili v tem našem športu že v času, ko večina od nas še sploh ni vedela za plezanje. Morda pa je navsezadnje v tej ekspanziji plezarije in postopni zabrisanosti nekdanj močnih etičnih načel nekje le potrebno potegniti črto. V nasprotnem primeru lahko prihodnost izpade dokaj popačeno. Knee pad, plezalke s takšnimi in drugačnimi kaveljčki za raznovrstne tehnične švinglarije, smola za prste, clipstick oziroma pussystick, video beta, bionične plezalne rokavice, samo-vpenjajoči sistemi... Sicer pa vse to že tako ali tako obstaja v takšni ali drugačni obliki. Ampak, ali so bistveni za plezarijo in kaj nam v resnici sploh pomagajo? Če se hočemo le čim lažje povzpeti po neki famozni smeri, steni ali balvanu, gremo v končni fazi lahko vedno naokoli. Simpl! V kolikor pa tak način ni naša igra, potem tudi ne rabimo teh raznih pripomočkov in pogruntavščin za uspeh, dovolj smo lahko mi sami.

Glede knee pada pa takole. Vsak naj ga kdaj preizkusi na svojem bedru, samo pošten in iskren naj bo o njegovih učinkih in pa smereh, ki jih je preplezal z njim. Sicer pa 5.10 v svoji reklami navaja: »Guaranteed to downgrade your climbs!«

Miha Hribar

Beta Trenutek

Rocklands v Južni Afriki so zares pravi bolderaški raj. Ogromi in ponosni peščeni balvani so vse kar bolderaška duša potrebuje, da se izgubi, odplava in se sčasoma zopet najde.

Miha Hribar v Out of Balance, 8A

Foto: Michele Caminati

Tekst: Miha Hribar

Pismo z Brna

NAPISAL: **SILVO BLAŠKO**

FOTO: **DEJAN KOREN, SILVO BLAŠKO, TINE VIDMAR, BOŠTJAN MIKUŽ**

Dober dan Betka, ne daš se, a?

Ja zima, zima, jaz malo hodim, malo se s cepini mučim in iščem primerno steno za napraviti par smeri za drytooling.

Brno, Brno... Letos je bila večja konkurenca kot lani, prišla sta tudi dva Slovaka – najboljša, ki ju lani ni bilo, se pa poznamo z Ljubelja. V kvalifikacijah smo imeli 5 smeri. Saj same smeri niso bile težke, so pa imele »haklce« - zame. Bile so prečke, v katerih jaz nimam kaj iskati, eno sem skoraj zdelal, ma kaj, ker so na začetku in v dveh nisem vpel niti enega kompleta in sem ostal brez točk. Nihče od nas ni videl finala. Deko je bil 12., Tine 35., Boštjan dve mesti pred mano in jaz predzadnji. Slaven predzadnji ...

Najbolj sem bil razočaran, ko sem si s štrikom zadel cepin in ga izgubil, tam sem bil

diskvalificiran, drugače bi bil precej višje, tako se mi je v kvalifikacijah štelo samo 4, namesto 5 smeri. V detajlu te smeri sem zdelal ta lepše od nas – tu si moral držati vso težo na enem samem zobu cepina in vpenjati, sem pa zamotovilil s štrikom in si vrigel prosti cepin.

Zmagal je spet Hrvat Mataruga, s katerim smo skupaj trenirali v Katerini, so ga pa pisali pod SLO in bilo je smeha še pa še.

Priznati moram, da sem zase pričakoval boljšo uvrstitev, a če pomislim, da sem na tabletah proti vrtoglavici, pa tudi proti bolečinam sem jih vzel ... Vrti se mi sicer ne več, počutim pa se še vedno ne prav v redu.

Poglavje zase pa je bil after party, ali kako se že po vaše reče, ha, ha... Začelo se je že na parkirišču, ko smo startali za disko Livingston. Slovaki so nam očistili zaledenele

Výsledky kvalifikace obtížnost - Muži

Pořadí	St. č.	Příjmení	Jméno	Země	Počet bodů	Součet časů TOP
1	39	Matějec	Mirek	CZE	214	0:24:15
2	12	Svoljšak	Janez	SLO	214	0:28:01
3	56	Švingál	Juraj	SVK	211	0:18:28
4	57	Mataruga	Alexandar	SLO	209	0:15:44
5	32	Suchý	Anton	SVK	207	0:11:54
6	29	Behlic	Damir	CRO	207	0:15:00
7	35	Korenko	Jano	SVK	206,5	0:13:56
8	15	Leško	Jozef	SVK	204	0:09:15
9	46	Koller	Ron	SUI	203,5	0:14:13
10	25	Straka	Jan	CZE	201,5	0:19:11
11	43	Vrtík	Pavel	CZE	200	0:14:23
12	24	Koren	Dejan	SLO	198	0:14:20
13	55	Grajciar	Martin	SVK	197	0:17:16
14	20	Pavlic	Jozí	SLO	191	0:19:02
15	11	Adámek	Petr	CZE	185	0:02:23
16	60	Hartmann	Petr	CZE	185	0:08:42
17	19	Zvara	Adrian	SVK	183,5	0:06:38
18	40	Groh	Stanislav	CZE	175	0:09:40
19	16	Greksák	Tomáš	SVK	174	0:10:16
20	27	Lenc	Tomáš	CZE	168,5	0:04:10
21	53	Mlejnek	Dalibor	CZE	167	0:14:07
22	58	Veselý	Jozef	SVK	165,5	0:08:36
23	28	Petráš	Ladislav	CZE	164,5	0:08:36
24	59	Korda	Michal	CZE	160	0:06:29

šipe, sledila je izmenjava našega in njihovega piva, nato pa hajd v disko, bili smo med prvimi gosti – stalni gosti, ha, ha. Pijača je naredila svoje, srečali smo eno Slovenko, ki je imela s sabo par mednarodno mešanih kolegic, ples, očitno smo malo izstopali – v pozitivnem smislu, znesli so se nad mano, kajti te barabe so me predstavile kot selektorja – ki tudi še tekmuje, nato pa se je začelo: coach sem, coach tja ... Baje sem še pred kratkim bil najboljši alpinist in preplezal vse živo – pozimi, poleti ... Kaj vse se je dogajalo vmes, pa bolje, da se ne ve, jaz sem še danes brez glasu. Iz diska smo šli med zadnjimi, direkt v avto, do Dunaja sem vozil jaz, naprej pa Deko, domov smo prišli ob enih popoldne v nedeljo.

Še to; ko sem kot prvi od nas plezal prvo smer, me je varovala ena punca in vedel

sem, če odletim, se bova srečala nekje na sredi smeri. Dobro, da nisem splezal do vrha – odletel sem in točno vedel, kaj bo. Sestrelilo jo je mimo mene, jaz pa jo, kot lepo vzgojen fant, pri bliskovitem mimohodu vljudno pozdravim „ahoj“. Vsi sodniki in publika v smeh, punca pa mi je odzdravila šele, ko sem jo spustil na tla, ha, ha. Po takem začetku nimaš kaj pričakovati, sledili so mi in pričakovali še kakšno neumno, a obmolknili, ko sem v najtežjem startu na vsej tekmi v tretjem poskusu startal in nato padel kot tele na tla po tretjem ali četrtem gibu. Podrobnosti pa, ko se vidimo, se moramo še uskladiti, kaj se pove in kaj se zamolči. Že v nedeljo sem z mesta selektorja nepreklicno odstopil in se rešil te nevhvaležne funkcije, tekmoval pa bom še!!!

Ideje za plezalne entuziaste...

**"Kako ohraniti plezalno formo, kadar ni
pravega časa ali kraja za plezanje"**

NAPISALA: **MAJA ŠUŠTAR**

FOTO: **ZALA PEROVŠEK, GREGA LUČIČ**

So vas v službi do glave zasuli z delom in vam namesto prostih popoldnevov v steni organizirali 16-urno sedenje pred računalnikom? Se je vaša družina povečala za novega družinskega člana, ki zaenkrat še ne dopušča celodnevni izletov v primorske stene? Odhajate na dopust ali službeno pot v kraje, kjer se beseda "climbing" nanaša le na vzpenjanje po stopnicah? Ne obupajte! Primanjkljaj ustreznih plezalnih kapacitet izkoristite sebi v prid ter okrepite področja, katera ste zavoljo užitkov ob poplezavanju po sončnih stenah do sedaj zanemarjali ...

V idealnih pogojih bi si vsak, tako rekreativni plezalec, zasvojen začetnik, kot tudi izkušen napredni plezalec, želel, da bi večino svojega časa preživel v stenah, v naravi, kjer bi odkrival nove možnosti gibanja ter potiskal meje svojih sposobnosti vse višje in višje. Vendar pa se življenje mnogih ljudi obrne tako, da časa za pravo plezanje ni vselej dovolj. Še več, tudi kraja za plezanje ali vsaj trening na umetni steni pogosto ni na voljo. Mnogi takrat odnehajo in za nekaj let ali celo doživljenjsko opustijo plezanje, saj jim padec forme in zmanjšanje plezalskih zmogljivosti preveč zagreni nadaljnjo željo po gibanju v vertikali. Vendar pa je mogoče tovrstna, za plezanje neugodna, življenjska obdobja z malo domišljije, nekaj pripomočki in dovolj motivacije z lahkoto premostiti. Pa si pogledajmo, kako.

Plezalna deska

e ta plezalni pripomoček še vedno ne krasi podboja vaših vrat, si lahko plezalno desno ogledate in preizkusite prav v vsakem plezalnem centru. Plezalna deska omogoča izvajanje širokega nabora plezalno specifične vadbe, od treninga lokalne vzdržljivosti, do intenzivnega treninga za moč prstov ter drugih plezalno specifičnih mišic (Moonclimbing.com). In kar je najboljše, zasede zelo malo prostora, postavite jo lahko kjerkoli doma, v pisarni, ali jo celo odnesete s seboj na dopust. Pazite le, da se pred pričetkom vadbe intenzivno ogrejete, začnete s preprijemanjem oprimkov ob opori (npr. nogo postavite na stol) ter vadbo nato postopoma stopnjujete. Nekaj idej za trening na plezalni deski je zbranih na naslednjih spletnih povezavah: Moonclimbing.com, Lapisholds.com, Metoliusclimbing.com

Zelo uporaben je tudi trening sekvenc, pri katerem je znotraj minutnega intervala potrebno izpolniti določene naloge, kot so vzgibe in visenje na določenem oprimku. Prednost treninga sekvenc je predvsem v tem, da hkrati trenirate tudi vzdržljivost. Tre-

ning sekvenc lahko na primer povzamete preko sledeče povezave: Metoliusclimbing.com vsekakor pa ne omejujte svoje domišljije in si sestavite svoj trening sekvenc, ki bo bolj specifično usmerjen k vašim plezalnim ciljem. Nadalje lahko intenziteto treninga prilagajate tudi s pomočjo dodajanja uteži. Če nimate na voljo pravih uteži, je zelo uporaben pripomoček plastična posoda za shranjevanje vina, katere težo uravnavate glede na nivo vode v posodi. Pazite le, da si z utežjo obremenite ramena, ne pa spodnjega dela hrbta oz. križa (uteži nikoli ne obesajte na plezalni pas).

"Wood boulder" ali "campus board"

Naslednji plezalni pripomoček, ki omogoča plezalno specifično vadbo, je tako imenovan "campus board", "wood boulder" ali na kratko "woody". Beseda "campus" ima zgodovinski pomen, saj se nanaša na prvi tovrstni pripomoček, ki ga je konec 80-tih zgradil Wolfgang Güllich v telovadnici "Campus". "Woody" si z lahkoto postavite doma, pod stopnišče, v kot spalnice, na balkon ali na vrt (Indoorclimbing.com). Zasede sicer nekoliko več prostora kot plezalna deska, ponaša pa se z izjemno kvaliteto, in sicer omogoča

zelo kompleksen plezalni trening v zelo kratkem času. Ena ura treninga na "woody-ju" lahko pomeni ekvivalentno vadbo 2 uram poplezavanja v plezalnem centru ali celodnevnom plezanju v plezališču. Torej, idealen pripomoček za vse tiste, ki imate za trening moči na razpolago zelo malo časa. Seveda pa je zaradi tega intenzivnost treninga toliko večja, kar lahko hitro privede do poškodb. Zato se morate za "woody-ja" vselej dobro ogreti! Če za ogrevanje nimate na voljo plezalne stene, vadbo začnete s poplezavanjem in preprijemanjem po "woody-ju", vendar z eno nogo na opori, sprva na največjih oprimkih, nato pa postopoma povečujete intenziteto vadbe. Primere plezalne vadbe lahko najdete na: Moonclimbing.com.

Intenzivnost vadbe lahko spreminjate glede na velikost ter razdaljo med oprimki. Preprosto "ročkanje" po večjih oprimkih je lahko zelo uporaben trening tudi za plezalne začetnike, medtem ko mora ostala plezalna vadba na "woody-ju" slediti kot nadgradnja dovolj dobri plezalni osnovi.

Domača plezalna stena

Ko smo že pri izdelavi domačih plezalnih pripomočkov, pa je vsekakor optimalna rešitev za vse, ki ste na tesnem s časom, izdelava lastne "mini" balvanske stene. Že dokaj majhna stena površine 10-15 m² vam bo omogočila celovito vadbo, na njej si boste lahko sestavili tako kratke smeri za trening moči, kot tudi dolge, vzdržljivostne smeri. Strošek izdelave je lahko ob izbiri manj kvalitetnih materialov (OSB lesene plošče) ter nakupu rabljenih oprimkov še sprejemljiv tudi za današnje, finančno krizne čase (manj kot 1000 €). Na voljo morate imeti le ustrezno mesto za izgradnjo – del kleti, garaže ali podstrešja, stopnišče, zunanja fasada hiše ipd. Nekaj napotkov za izdelavo lahko najdete na: Metoliusclimbing.com, na temo izgradnje domače stene pa je celo napisanih nekaj knjig: Amazon.com

Ostali plezalni pripomočki

Zelo pomemben pripomoček k vaši plezalni vadbi, tako na osnovnem, kot tudi na naprednem plezalnem nivoju, je drog. Še pomembneje pa je, da je to zelo priročen pripomoček, ki ga zlahka pospravite tudi v potovalko in odnesete s seboj na potovanje. Omogoča celovito vadbo mišic rok

Izvajanje vaj na drogu in "woody-ju" omogoča zelo intenziven trening ob minimalni porabi časa.

in ramenskega obroča. Kot osnovo lahko delate vzgibe, po 8-10 ponovitev v 3-4 serijah, glede na sposobnosti pa lahko vadbo izvajate z dodatnim bremenom. Nekaj idej z vajami, ki jih lahko izvajate na drogu, najdete na: Nicros.com in Indoorclimbing.com. Nadalje lahko na drog nataknete tudi pol-metrsko cev premera tja do 10 cm. Visenje na takšni cevi omogoča trening odprtega prijema in kot rezultat boste ob naslednjem obisku plezališča z lahkoto držali "sloperje". Na drog lahko obesite še lesene ali kamnite krogle premera do 10 cm ali podobne, bolj sofisticirane viseče opriske. Tovrstni prenosni plezalni pripomoček omogoča široko paleto plezalno specifične vadbe: Metoliusclimbing.com. In navsezadnje, dolgočasno vožnjo na delovno mesto ali vožnjo z letalom si lahko popestrite z vadbo za mišice prstov in podlahti – stiskanje žogice in raztegovanje elastike.

Primer domače plezalne stene, ki kljub izbiri cenejših in manj kvalitetnih materialov za izdelavo izvrstno služi svojemu namenu.

Plezalno specifična vadba v fitnesu

Seveda pa lahko vadbi na plezalni deski oz. drogu dodate še ostalo vadbo mišičnih skupin, ki so pomembne za plezanje. Tako boste še bolje izkoristili čas, ki ga ne boste mogli preživeti v steni. Vadbi na drogu torej dodajte serije sklec, trebušnjakov in hrbtnjakov, za kar ne potrebujete nobene dodatne opreme. Za ostalo vadbo pa obiščite lokalni fitnes studijo, ali še bolje, kupite svoj set fitnes opreme. Za rabljen set uteži in "bench" klop boste z malo sreče odšteli manj kot 100 €, kar je zagotovo ugodneje od nakupa vstopnice za redno vadbo v fitnes studiu. Tako finančno, kot tudi časovno. Nekaj koristnih vaj, ki jih lahko

izvajate v domačem ali pravem fitnes studiu je: vlečenje navzdol (za glavo), metuljček, potiski s prsi, upogib komolca, dvigovanje palice nad glavo, vlečenje navzdol z eno roko ... Vaje lahko sprva izvajate kot krožno vadbo s približno 40% obremenitvijo in 20-30 ponovitvami v 3-4 serijah. Ob povečanju bremena tja do 80% ter zmanjšanju števila ponovitev na 8-10 pa boste izraziteje krepili moč plezalno specifičnih mišičnih skupin.

Gibljivost in mentalna vadba

Vsekakor pa trening telesne moči ni edino področje, ki ga mora plezalec krepiti. Povečevanje telesne gibljivosti je prav tako pomembno, saj omogoča lažje in učinkovitejše gibanje v steni, poleg tega pa so prožnejše mišice sposobne razviti večjo moč od krajših ali zakrčenih mišic. Redni vadbi je torej pomembno dodati tudi vaje za raztezanje oz. "stretching", izvrstno orodje za trening gibljivosti pa je tudi joga, ki hkrati krepi tudi vašo mentalno zbranost. Pri treningu statične gibljivosti plezalec s počasnim gibom zavzame položaj, v katerem se določena mišica raztegne. V tem položaju ob počasnem in sproščenem dihanju

ostane približno 30 sekund. Pomembna pa je tudi aktivna gibljivost, pri kateri se okrepijo tudi podporne mišice, ki določeno mišico zadržijo v raztegnjeni poziciji. Poleg gibljivosti pa je za uspešen plezalni vzpon izredno pomembna tudi mentalna priprava. Izvajate jo lahko kjerkoli in kadarkoli, tudi kadar je vaše telo dobesedno privezano na mestu. Ko torej vsi ostali načini gibanja odpovedo, na primer ob celodnevem posedanju na dolgočasnem strokovnem simpoziju, lahko s pomočjo vizualizacije plezanja okrepite "plezalna centre" vaše možganske skorje. Če pa vam tovrstne psihološke metode niso po godu, boste lahko enak učinek na vaše možganske centre dosegli, če si na [Youtube.com](https://www.youtube.com) ogledate nekaj kratkih, motivacijsko "našponanih" plezalnih filmov.

Urbano plezanje

Z malo domišljije pa je mogoče plezalne površine odkriti prav na vsakem koraku. Mesta so polna razčlenjenih obzidij. Ta omogočajo plezanje daljših prečnic, v katerih se občutek že skorajda enači s pravim plezanjem v skali. Fina opečnata fasada pročelja hiše

Nekaj primerov vaj, ki jih lahko izvajate v fitnesu.

Opečnato ali kamnito pročelje hiše je izvrstna površina za trening prstov in tehnike v ploščah.

lahko postane čudovita površina za trening prstov, kot tudi trening tehnike in natančnega stopanja v ploščah. Stopnišče lahko uporabite za ročkanje in lesen podboj nad vrati za visenje. Moč lahko trenirate tudi z ročkanjem po vejah dreves. Prav na vsaki istrski plaži lahko najdete opazovalnice obalne straže - železna lestev, ki vodi na opazovalnico, lahko postane izvrstno orodje za trening vzgibov, ročkanje in intenziven trening mišic zgornjega dela telesa. Pri tem vas seveda ne sme motiti, kaj si o tem mislijo mimoidoči, če pa kdo izmed njih vseeno izusti motečo pripombo, mu lahkotno pojasnite, da ste zasvojen plezalec in žal trenutno nimate na razpolago druge, ustrežnejše infrastrukture.

Kaj torej storiti, kadar se približuje čas, ko ne boste mogli plezati, kakor ste bili navajeni doslej? V najslabšem primeru, vadba na plezalni deski, 3-krat tedensko po eno uro. Toliko časa se bo zagotovo našlo. In vaša plezalna forma ne bo stagnirala. Temu pa lahko po svoji domišljiji dodajate še drugo plezalno specifično vadbo. Pazite le, da se pred vadbo dosledno ogrejete ter da s treningom ne pretiravate, temveč poslušate svoje telo in se izognete poškodbam. Vsekakor pa je smiselno, da se pred tem o svojih načrtih pogovorite še s kvalificiranim inštruktorjem ali vaditeljem športnega plezanja.

Plezalsko gnezdo na otoku sonca

////////////////////

▶ Sončno plezalsko gnezdo

////////////////////////////////////
NAPISALA: **KATARINA KEJŽAR**

FOTO: **KATARINA KEJŽAR, BORUT RUS**

V Sredozemlju rastejo plezališča kot gobe po dežju. Za tradicionalno Francijo in klasično Španijo, orientalsko Turčijo in rajskimi otoki od Kalymnosa pa do Majorke je najnovejši hit sončna Sicilija.

Krompirjev počitnice so namenjene Kalymnosu, užitkom v svetu šalc in neskončnim potovanjem med kapniki, vetru v laseh na skuterjih, mastnim ustnicam od morskih dobrot in opojnim mislim od sladkega vina. Letos pa so nam letalski prevozniki prekinili tradicijo in prisiljeni smo bili poiskati nadomestek sanjskih počitnic. Imeli smo srečo in nismo našli le nadomestka temveč novo top destinacijo, ki se lahko kosa tudi z božanskim Kalymnosom. Padla je ideja o Siciliji, zloglasnem mafijskem gnezdu, ki pa je zadnje čase vedno bolj plezalsko gnezdo.

Najprej so nas prepričale fotografije in navdušeni komentarji, takoj za tem pa tudi enostaven in cenovno ugoden transport. Ura vožnje iz Ljubljane do Trsta, od tam pa

le nekaj več minut leta do Trapanija in slaba ura do San Vita, glavne plezalske destinacije na otoku, je v primerjavi s skoraj 24-urno kalvarijo do Kalymnosa prava sprostitev. Do tržaškega letališča vozijo različni prevozniki, tam pa je možno tudi parkiranje za daljši čas.

Na Siciliji toplo priporočam rent-a-car s polnim zavarovanjem, saj je otok velik in vreden ogleda, odlična plezališča pa se nahajajo na vseh koncih prometno kaotične dežele. Za krajši dopust zadoščajo že skale okoli mesteca, ki jih lahko kar peš dosežemo iz kampa ob morju. Kamp se nahaja tik pod glavnim sektorjem plezališča, v njem pa je možno najeti tudi bungalove za zimske dni. Negativna stran so nadležni komarji, ki jih je ob morju precej več kot v mestu. Tudi cene niso nič manjše kot v udobnih in okusno

opremljenih apartmajih, ki jih v mrtvi sezoni ponujajo že za 9 eur/dan za osebo. Mi smo se odločili za apartmaje Residence Aloe, ki smo jih našli kar preko interneta. Prepričala nas je pokrita terasa z jutranjim soncem, ki nam je nudila zaščito tudi na edini deževni dan. Zajtrkovali smo tako vedno na prostem, večerjali pa v lokalnih restavracijah ali pa sami pekli na žaru dnevno sveže ribe ribiča Alfonsa.

San Vito lo Capo je mondeno letovišče, ki v poletnih mesecih privablja množice turistov. V jesenskih mesecih se poletni kaos počasi poleže, apartmaji se spraznijo, restavracije zapirajo, mesto pa okupirajo plezalci, ki predstavljajo gostoljubnim domačinom zaslužek v hladnejšem delu leta. Sanjska peščena plaža sameva s peščico kopalcev, ki uživajo v kristalno čisti vodi, ki še vedno premore krepkih 20°C. Čeprav se številne restavracije ob koncu sezone zaprejo, pa je gostinska ponudba še vedno odlična, cene pa variirajo od visokih pa do plezalskim že-

pom prijaznih. Gostinci so pripravili že posebne plezalske menije, za goste pa se tudi drugače trudijo na vsakem koraku. Od kulinarčnih dobrot ne gre izpustiti sveže morske ponudbe in lokalnega vina.

Kot že ime pove, se San Vito lo Capo nahaja na skrajnem severozahodnem rtu Sicilije. Kraj je izpostavljen vetru in morskim tokovom, ki na eni strani rta ustvarjajo rajsko peščeno plažo, na drugem koncu pa spodjedajo divjo skalnato obalo polno čeri in skalnih pečin, ki smo jih okupirali plezalci. Skala je kompaktna, na nekaterih delih ostra, nekje gladka in ob južnem vetru mastna od soli. Odlikujejo jo najrazličnejše razčlembe, od ogromnih šalčastih lukenj do ostrih poličk, kapnikov, sloperjev. Vse v različnih naklonih od brutalnih previsov do položnih plat, prevladujejo pa rahlo previsne plošče.

Tudi razpon težavnosti je širok in ponuja kvalitetno plezarijo tako za začetnike kot tudi izkušene „našutane“ zanesenjake. Primanjkuje smeri najtežjega ranga, od 8b naprej. Vendar ne zaradi skalnih karakteristik, temveč zgolj zato, ker jih še nihče ni navrtal in splezal. Največ smeri je težavnosti 7a, bogat izbor pa je vse od 3 do 8a. Podobno je tudi v ostalih plezališčih na otoku, saj je tu plezanje relativno nov šport v polnem razmahu. Najnovejši vodniček iz letošnjega oktobra je kar dvakrat debelejši od starega iz leta 2010. Potenciala za smeri je neomejeno, vrtajo se nove, plezalcev pa je vedno več.

Mi smo se tokrat bolj osredotočili na severozahod. Obiskali smo tudi Bausso roso nad

Palermom, ki nas je navdušil z vrhunskimi smermi, žal pa je bilo za boljše vzpone tam prevroče. Plezališče je primerno za najhladnejše zimske dni, ne pa tudi za močna deževja, saj so številni kapniki lahko mokri. Na otoku se nahaja še ogromno plezališč vrednih ogleda, ki pa smo jih tokrat morali izpustiti. Naslednje leto smo si tako zadali krožno popotovanje po otoku in spoznavanje njegovih skritih biserov.

Zmotile so me le neusklajene ocene, ki potrebujejo potrditev večjega števila plezalcev. Predvsem višje ocene so bile tudi za počitniške poceni. Morda je bila kriva zgolj dobra forma ali pa kombinacija obojega, tako da raje preverite še sami ;).

Beta Mag...

Nejc Marčič

FOTO: NEJC MARČIČ, LUKA STRAŽAR

Nave

... super, v

Moje meje so ...

... okoli hiše.

za z Luko deluje ...

časih pa ne slabo!

Ko je na gori najtežje
mislim na ...

Letos, ko nas je zeblo, smo mislili na Kamenjak.

Foto: Marko Prezeli

Zlati cepin mi pomeni ...

... nič ko sva v steni.

Foto: Marko Prezeli

Moja najljubša
risanka je ...

... Modri Dirkač.

Švicanje na švicarskih bolderjih

////////////////////////////////////

////////////////////////////////////

NAPISAL: **ROK KLANČNIK**

FOTO: **ROK KLANČNIK**

Proti koncu novembra 2012 sva z ženo počasi prilezla od čeških pivnic do švicarskih granitnih blokov. Pred prihodom v Švico sva se dva tedna zadrževala v češkem Petrohradu, kjer pa nas (obiskali so nas brat Miha in družčina) je zasul sneg. Od plezanja nismo kaj veliko odnesli, mogoče le ledene prste, rezultat čiščenja snega z balvanov. Lahko si torej mislite, da začetek »resnega balvaniranja« v Švici ni bil lahek!

Prvi postanek je bil v ozki dolini Murgtal, kakšnih 200 km severno od pokrajine Ticino. Tam sem imel nagledan balvan

»Entlinge« 8c, čeprav zaradi izključno pivsko-ležernih dni na Češkem nisem pričakoval čudežev. Vseeno sem »pošlat« grife v tem 60° previsu. Mislil sem, da bodo najprej odpovedali prsti, a temu ni bilo tako. V tretjem ali četrtem poskusu je nekaj počilo v kolenu ... in to ne malo! Naslednja dva dni sem se komaj premikal, zato ni čudno, da me je zgrabila panika: »Faaaak, ka če ne bom mogo zdej več lest na tripu?!?«. Še dobro, da je bilo naslednjih par dni slabo vreme in je tako imelo moje koleno čas za počitek in okrevanje.

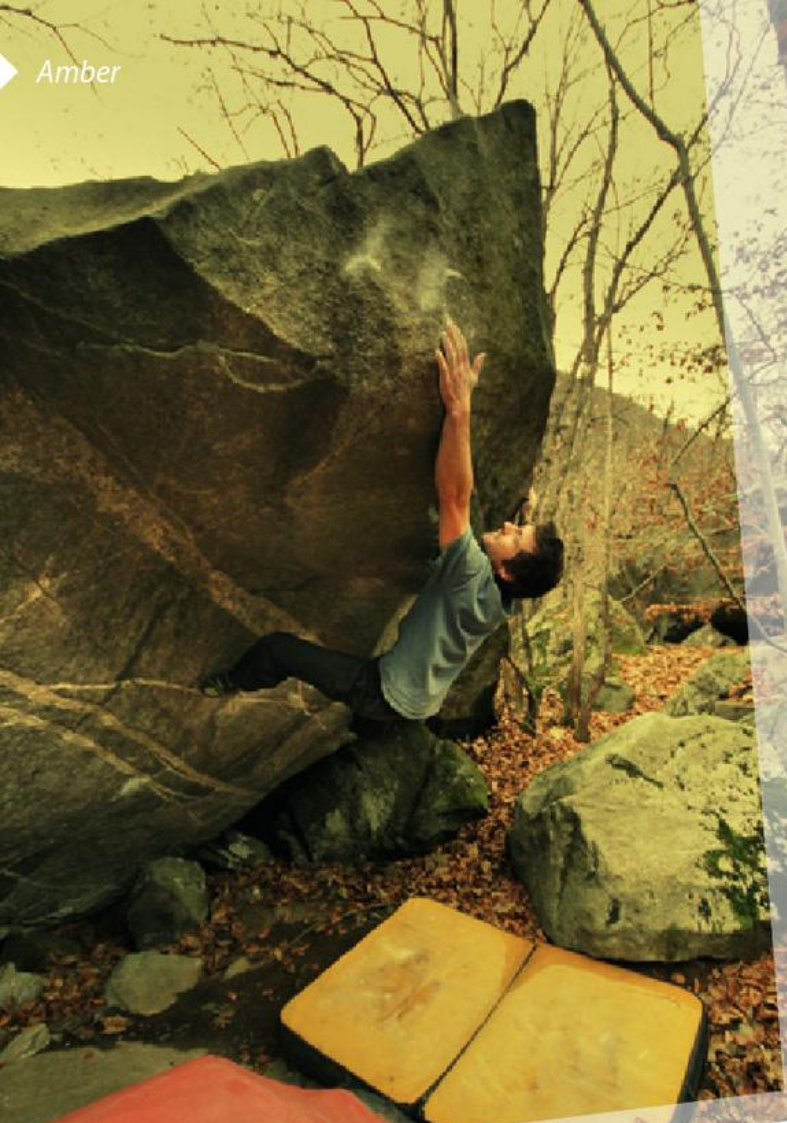

Pa smo tukaj, kjer smo že velikokrat bili in kamor bomo zagotovo še mnogokrat prišli: Chironico!

Forma se je začela znatno izboljševati, moram pa priznati, da me je zelo skrbelo, kako bo s težjimi problemi, saj sem čez leto le občasno poprijel za kak grif in počutje ni bilo ravno »olimpijsko«. Toda seznam preplezanih balvanov se je kaj kmalu znatno povečal, od ogromno lažjih problemov pa vse do 8b. Naj omenim samo nekatere: Bridge over trouble water 7c+/8a, Rosswell 8a+, Conquistador 8a+ in Shadowfax 8b. Velikokrat sem pri plezanju pogrešal plezalsko družbo oz. vsaj takrat, ko je šlo za težje probleme in je bila potrebna večja motivacija in zagon. Z družbo se nekako skupaj spopadeš s problemom, če-

Tomaž, Les Doigts Verts

prav ga konec koncev preplezaš sam. Tokrat so nama družbo prišli delat Žužel, Jazo, Perc, Klemen, Matej in Ana. Vikend je bil odličen. Noro vreme in seveda tisti pri plezanju tako zelo pomembni »frikšn«. Od 0-5° C čez dan, sonce, dobra družba ... perfektno! Tudi skupni izkupiček preplezanih balvanov je bil zadovoljiv. Veliko balvanov z ocenami od 6a do 7c, posrečilo pa se mi je tudi v Bern-dovem problemu Frontline 8b. Gre za zelo kratek problem (težek je dejansko samo en gib), vsega skupaj štiri gibe. Detajl je seveda »zašraufat« ekstremno malo poličko, z drugo roko »namantlat« in se pognat na vrh. En dva tri, pa je najina družba odpekotala nazaj v Slovenijo in spet sva bila sama med grani-tnimi bloki.

Preselila sva se v sosednjo dolino Valle Verzasca, natančneje v Brione. To je dolina, ki se od jezera Lago Maggiore vije visoko med zasnežene vrhove ob reki Verzasca, katere struga je polna sijajno spolirane gra-nitne skale in turkizne,

kristalno čiste in očitno ledeno mrzle vode. Tako kot cela dolina, je tudi sama vasica Brione z vso skalo ob njej pravi švicarski dragulj. Granit tukaj je veliko bolj fino zrnat kot v Chironicu ali celo Crescianu, ki je sicer koži nekoliko prijaznejši od Chironica. Tukaj pa je bila telesna pripravljenost po desetih dneh plezanja že kar na nivoju. Vsaj po številu in času preplezanih težkih problemov. V prvem dnevu plezanja v Brionih mi je uspelo preplezati Disney produciton 8b, ter kakšno uro za tem še Amber 8b. Nor dan! Sledil je dan počitka, saj verjamem, da je plezanje po principu 1-1, torej en dan plezanja, en dan počitka in nato spet plezanje, najbolj učinkovito. Po počitku sem se namenil h General disarray 8b. Po nekaj poskusih sem ugotovil, da ta problem ni zame, saj sem se čez detajl komajda raztegnil, kaj šele, da bi prestavil še noge. Z istim štartom se na istem balvanu nahaja tudi odličen problem Marilyn Monroe 8a, ki mi ga je uspelo preplezati v samo nekaj poskusih. Še isti dan, po kosilu v Valterju, sem se sam z enim »padom« in fotoaparatom odpravil do problema Vecchio Leone 8b. Tega

sem poskušal že pred nekaj leti, ko sem se na plezalsko potovanje po Evropi odpravil s Tomažem, a takrat brez uspeha. Po nekaj poskusih nisem imel ravno najboljšega občutka, saj najtežjega giba sploh še nisem naredil; vsi gibi so mi bili tudi precej težki, saj so vsi nekoliko dolgi z zaobljenimi grifi. »Eee-ehh,« sem si rekel, »a si dec al nisi?!«, si vzel 10 minut počitka, prsti so se že skoraj preveč ohladili, pritisnil sem rdeč gumb na fotoaparatu in akcija. Še preden sem se zavedel, da sem vse gibe dejansko uspel narediti in to kar z lahkoto, sem že ponosno stal na vrhu balvana in kričal, ves navdušen. V dveh dneh plezanja v Brionih sem torej premagal tri 8b-je in en 8a. Odlično!

Pa sva bila spet na poti proti Chironicu, tokrat s postankom v Crescianu. Moj novi projekt je bil La Proue 8b, ki sem ga skušal čim hitreje preplezati, da bi se lahko čim prej premaknila nazaj v Chironico, kjer so me čakale »rože« (From dirt grows flowers 8c). Res sem bil učinkovit, nekajkrat sem poskusil štart in že sem stal na vrhu.

La proue

Shadowfax

Conquistador

»Frikšn« je bil res dober in forma prav tako. Plan je uspel: »rože«, prihajava!

Že prvi teden v Chironicu sem se poskusil v tem problemu in bil pravzaprav kar uspešen; naredil sem namreč vse gibe, razen zadnjega. Tokrat mi je šlo še nekoliko bolje; opravil sem z zadnjim gibom in čas je bil, da se stvari lotim od štarta. Po nekaj neuspešnih poskusih sem dojel, da mi problem do samega izhoda (top-out) pravzaprav sploh ni tako težak. Vsak poskus je bil dober, a ne dovolj. Velikokrat sem padel prav z zadnjega giba; moral bi samo še iztegniti roko in doseči naslednji grif in 8c bi bil moj ... Pa drugič.

Konec koncev je bil zadnji mesec najinega desetmesečnega potovanja, vsaj kar se plezanja tiče, zelo, zelo uspešen! Zelo sem vesel, da mi je uspelo preplezati vse te balvane, saj vem, da je to dober dosežek, predvsem pa sem noro užival, ko sem se napenjal v vsakem od njih.

Grehi ostajajo ... Še dobro!

Rok Klančnik

Pred 13 urami/-a

AAahhhh... finally! From dirt grows flowers (8c) is mine! :)

Dne 4. 3. 2013 so mu bili grehi odpuščeni!

Čestitke!

BetaMagazine | 43

Iz zapisov patološke plezalke

Piše: Viktorija Hold

V isim na konicah prstov in malodane jokam od bolečine, ki se razteza od palca na nogah, prek pet pa tja do sredine meč. Pri plezanju res ni ničesar bolj nadležnega od raztegovanja plezalk. Ampak čez to fazo bolečine je pač potrebno, če želiš imeti čevelj, skozi katerega lahko s prsti začutiš najlahnešo vdolbinico v skali, ter krasno, prilegaločo peto, ki ob zatikanju zlepa ne popusti. Razmišljam, če bi bilo mogoče, da bi najela kakšnega študenta, da bi mi raztegnil plezalnike. Ha, si predstavljate oglas, ki bi visel na oglasni deski študentskega servisa: "Najamem študenta za delo na domu – raztegovanje plezalk." Le kaj bi si mladi iskalci zaposlitve ob tem mislili? In potlej pomislim na moje prijateljice, ki študente najemajo za precej bolj običajna opravila – varstvo otrok, urejanje vrta in podobno. Jaz bi ga pa najela za – raztegovanje plezalk. Kaj bolj običajnega mi tako ali tako ne pride na misel. Če sem iskrena, mi pravzaprav na misel le redko pride še kaj drugega kakor plezanje. Če bi obstajala mašina, ki bi zapisala vse naše misli, bi se beseda plezanje zabeležila natanko v 1/5 vseh mojih premišljenih besed. 2/5 ostalih besed bi se tako ali drugače nanašalo na plezanje. Nadaljnja 1/5 misli bi se nanašala na sprotno načrtovanje in organizacijo prostega časa v

smislu povečanja obsega plezanja. In zgolj 1/5 zapisa bi predstavljala misli, ki s plezanjem ne bi imele nikakršne veze. Čudno, zares čudno, da sem ob tako obsežni ozkoumnosti sploh dokončala študij. In še bolj čudno, da sem takoj našla službo. In to ne kakršnokoli službe, temveč službo, ki s plezanjem nima nikakršne veze. Postala sem ponosna uslužbenka javnega sektorja! Človek se ob tem vpraša, kako se lahko nekdo, ki ima za neplezalne zadeve na razpolago le 1/5 možganske kapacitete, obdrži na delovnem mestu, ki nima nikakršne zveze s plezanjem. Z lahkoto! Vodilni ljudje javnega sektorja namreč natanko to zahtevajo od svojih podrejenih - ne razmišljaj preveč s svojo glavo, temveč kimaj, pritrjuj in slepo stopaj za svojimi šefi. Najbolj uspešen delovnik zato navadno nastopi dan po zares intenzivnem plezalnem dnevu, ko kazalec nivoja energije pade na tako nizko raven, da so kompleksne mentalne funkcije avtomatsko onemogočene. Takšen delovni dan pa izgleda nekako takole. Prižgem računalnik in se lotim pisanja strokovnega teksta. Vse misli so usmerjene v globoko, enakomerno dihanje, saj zaradi bolečine v področju medrebrnih mišic le-to ne more več potekati avtomatsko. Vstopi šef in me povpraša po mnenju glede organizacijskih sprememb. Ideja je zares,

ampak zares neumna. Ker pa enostavno nimam energije, da bi se mu zoperstavila z argumenti, za katere že v naprej vem, da bi me stali nadaljnjo eno uro nesmiselnega prerenja in da nazadnje ne bodo sprejeti, samo prikram in rečem, da se vsekakor strinjam. Šef me pohvali, da sem mu zares v pomoč in zadovoljen odide. Po petih minutah intenzivnega tipkanja ugotovim, da me začneta navijati v podlahti, zato skrivaj pod mizo izmenično stresam najprej desno, nato levo roko. Nasmehnem se in pomislim - pa saj to je že skoraj tako kot včeraj v steni. Ta rahel odklon od trenutnega, službenega miselnega toka pa me že popelje nazaj v svet, katerega sem osvajala včeraj. Pred očmi se mi živo prikaže moj dosedanji plezalni projekt, težka smer, katero sem po mnogih dnevih študija včeraj končno le premagala. Prsti se mi od razburjenja orosijo in v mislih že poprimem po dveh ogromnih štartnih oprimkih. Z njiju v mislih z desno roko posežem na tisti brezoblični stranski oprimek, pazim, da ga dobro zatipam in v njem prepoznam znake poličke. Noge dam pošteno v razkorak (joj, če bi moj fant vedel, kakšen pogled ima tu moj soplezalec, me ne bi nikoli več pustil v steno), z levo roko pa se stegnem daleč v naslednji podprijem. Sledi najtežji del smeri. Z levo roko stisnem majhno stransko poličko in levo peto položim na vrh šalce, z desno roko pa se stegnem daaaaleč na stranski oprimek, ki mi skorajda izpahne roko iz sklepa. In zdaj finesa, ki smeri odbije polovico ocene – z levo nogo stopim nekoliko na stran in v kamin naslonim levo koleno. In čirulečarule, preskočim vse slabe oprimke ter dosežem skorajda dobro poličko za levo roko. Noge gredo zdaj (zopet!) v razkorak, tako z lahkoto dosežem luknjico za desno

roko. Ob tem me zalije val hvaležnosti, da smo ženske obdarjene s tenkimi, močnimi prsti (hehe, in moškim tisti ogromni biceps prav nič ne koristijo, ko pa so vendarle za plezanje najpomembnejši močni prsti!). Leva peta gre čez rob in z levo roko sežem na enega večjih oprimkov v smeri, kateri pa žal ni šalca. Tipam ga toliko časa, da v njem odkrijem malo vdolbinico, ki jo stisnem tako močno, da mi izza nohtov skorajda brizgne kri (sovražim sloperje!). Zataknem levo koleno, navrem svoj na novo zrasli desni biceps in naredim naslednji gib daleč navzgor na še eno, z veliko domišljije skorajda dobro šalico za levo roko. Od tu naprej je le še stvar volje... Noge visoko in pošteno v razkorak (sedaj sem že visoko in daleč od zvedavega pogleda soplezalca, zato tu končno izgubim slabo vest zaradi svojega fanta). Še nekaj prijetnih križnih gibov po poličkah in hop, na malo šalčko. Tu pa postane napeto, ker začneta podlahti popuščati, potrebno pa je še vpenjanje dolgega, nihajočega kompleta, kar je skorajda nevarno. Situacijo rešim tako, da si omislim kvazi pavzo - enkrat pretresem navite podlahti, vpnem, še en vdih in že se zavihtim na zadnjo, dobro poličko. Izplezam še tisti zadnji meter 6a plezarije, ki daje zaradi tresočih nog in kot kamen navitih podlah ti impresijo težavnosti 9a. Ampak fokus je popoln in z lahkoto zgrabim še tista zadnja dva oprimka ter vpnem vrh. Jupiiiiiiii!!!!!!!

Iz stanja globoke zasanjenosti me prebudi sodelavec, ki vstopi v sobo. Še vedno pod vtisom pravkar doseženega vrha se nagajivo nasmehnem, on pa me vpraša: "Včeraj si pa zagotovo seksala, a? Ker se ti tako učke svetijo...". Pa mu samo odvrnem: "Kakšen seks neki, bilo je še dosti bolje od tega..."

(se nadaljuje prihodnjič)

Beta Trenutek

Epska odprava več kot 40 plezalcev iz držav bivše Jugoslavije, sicer bolj znana pod imenom Makedonija bouldering ekspedicija. Slika pa prikazuje kako je potekal dnevni transport iz mesta Prilep do balvanov. Najeti Mercedesov avtobus iz Ljubljane namreč ni bil najbolj primeren za vožnjo po polju in makadamu, tako, da so morali organizatorji prepričati šefa hotela, da jih vsak dan odpelje s svojim kamionom, ki se sicer uporablja za prevoz lesa. Čeprav je kamion tu in tam obtičal v blatu, so vseeno prispeli do svojih balvanov. Balkan style!

Foto: Luka Tambaca

Tekst: Miha Hribar

Peter in Franček pod vrhom Cerro Torre 1985/1986
Avtor: Pavle Kozjak, arhiv Petra Podgornika

Misli iz tišine

Vsi, ki imamo kamen silno radi, ga imamo radi že od nekdaj, in to zato, ker nam je blizu. V njem uzremo lastno podobo. Na kamnu, v skali, se lahko izrazimo na več načinov. Nam najljubši je plezanje. Pri njem se s skalo gledamo iz oči v oči. Pomembna je pot pozornosti in uma. Ko zastavimo še moč in spretnost, se odpro nevidna vrata v plezalski svet.

Če moč, spretnost, pozornost in um ohranimo v sozvočju le nekaj metrov, govorimo o dobrem plezanju. Če v tem soglasju splezamo raztežaj, govorimo o mojstrstvu. Če to ravnovesje ohranimo pri plezanju čez steno, govorimo o popolnosti. O teh stvareh so modrovali že pred menoj, in še bodo, vsak na svoj način.

Odlomek iz knjige - (c) Franček Knez |
Sanje. www.sanje.si

Franček Knez Ožarjeni kamen

NAPISALA: HELENA ŠKRL

FOTO: ARHIV PETER PODGORNIK

Bilo je v začetku marca 2009, ko sem na mobilnik dobila fotografijo ožarjene granitne špice, nad katero je pisalo:

**Franček Knez
OŽARJENI KAMEN**

Očarana sem strmela v zaslonček in nisem prav dobro vedela, kaj gledam. V knjižnici, kamor me je odneslo še isti dan, tudi niso prav dobro vedeli, kaj hočem. Knez? Kamen? Kakšen, obsijan? Pa ste gotovi, da je to knjiga, da je naslov pravi? Klik na založbo (knjižničarji, pojma nimate) in knjiga me je naslednji dan čakala na pošti.

Prebrala sem jo v trenutku. Očarljiv svet avtorjeve mladosti, vznesenosti ob plezanju, dotikih neba in trenutkov človeških slabosti, opisanih tako zelo lepo, me je posrkal vase.

Fotografijo naslovnice sem z MMS-jem vrnila pošiljatelju, nanjo sem napisala: PRODANO!

Takrat enkrat sem se prodala, res je. Kupil me je doslej neznani svet trdega kamna, ki oblikuje človeško dušo na vse mogoče nači-

ne. Ki uči, da se bedarij ne dela in razgalja človeka v njegovih slabostih, a na plan pri- nese tudi vse vrline. Splezaš, ali ne splezaš. Si, ali nisi. Malo splezati ne moreš, tako, kot ne moreš biti samo malo noseč.

Počasi je v meni dozorela želja, da bi spoznala tega ožarjenega Frančka Kneza, da bi ga vprašala, na primer: »Ali drži, da ni težko biti dober alpinist, ampak je težko biti star alpinist?« Ali pa: »Zakaj ni dovolj samo želja, da se nekaj zgodi? Kaj je tisto več, zaradi česar odkrhnjena luska zgreši soplezalca?« In: »Od kje izvira slutnja, zaradi katere se odločiš iti po bolj neugodni poti in nato ,ugodnejšo' zasuje serak?«

Pa moja želja, kljub temu, da je bila zelo velika, ni bila dovolj.

Frančkov odgovor, ki sem prejela preko njegovega prijatelja, je bi nekako pričakov- van »oziroma v duhu njegove (več)desetle- tne drže«, kot mi je ta napisal. Franček Knez se mi je zahvalil za pozornost, a na pogo- vor v smislu novinarskega izpraševanja ni bil pripravljen.

In zdaj razmišljam. In spet berem tale Ožarjeni kamen, obračam vsako besedo, tehtam njeno težo in odmikam vejice, da vidim, kaj piše za njimi.

Franček Knez je opravil nešteto vzponov in med njimi velik del prvenstvenih. Udele- žil se je več alpinističnih odprav in preplezal mnoge nove smeri v najbolj znanih stenah Julijcev, zahodnih Alp in Dolomitov. Samo v Severni Triglavski steni je preplezal 34 pr- venstvenih smeri. Leta 1982 je v šestih urah sam preplezal severno steno Eigerja, kar je bilo in še vedno je, legendarni dosežek. Eden redkih je, ki ima prvenstvene smeri

v vseh »treh problemih Alp«, Eigerju, Matterhornu in Grandes Jorasses.

Z vsem tem se nikoli ni hvalil v javnosti in tudi v svoji knjigi nikjer posebej ne izpostavlja katerega od vzponov. A vsakemu, ki ima vsaj malo pojma o alpinizmu, njegovi dosežki govorijo veličastne stvari. Mogoče tako zelo velike, da se jih ne da ujeti v skromne opise in številke, ki ocenjujejo težavnost, zakleniti v odgovore na suhoparna novinarska vprašanja in objavo dosežka v nekem časopisu.

Mogoče se jih da zaslutiti le ob notranjih, intimnih zgodbah, takih, kot jih je zapisal v Ožarjenem kamnu.

Recimo tista prva, kako se je srečal sam s seboj, velikim, silno močnim Frančkom Knezom s črno brado, je fantastičen uvod. Franček, ste vedno tako duhoviti in vedno najdete popolnoma pravo besedo v odgovor, kot takrat?

Pa tistega dne, z očetom na cerkvenem zvoniku, so bile očetove besede o strahu, *ki je gospodar le tistim, ki si ne upajo*, Vaše vodilo vsakič, ko ste se zazrli v njegove votle oči?

Kaj pa srečanje z vojakom, ko ste trenirali na zdraviliškem zidu? Oboroženim vojakom, ki je v Vas uperil orožje in položil prst na petelina, ko ste se, kot že tisočkrat prej, obešali po oprimkih? Kakšne vrste človek z besedo zlomi orožje, kot ste ga Vi tisti dan?

In od kje ideje o vzponih ponoči in v slabem vremenu, ali o več vzponih v istem dnevu, v časih, ko ni to nikomur na svetu niti na misel prišlo?

Franček, kaj vse še znate poleg plezanja? Če znate takole, s prvim metom nož zapičen v drevo, s katerim se je igral soplezalec, s svojim metom prerezati skozi ročaj, da pade na tla, razklan na pol, potem imate še mnogo zgodb, kajne?

Nad stolpi pod vrhom C.T. – januar 1986

Pavle, Silvo in Fraček pred votlino

Francšek več kot legenda

NAPISAL: **URBAN GOLOB**

Ko smo pripravljali knjigo Ožarjeni kamen, sem večkrat prišel k Frančku na Štajersko. Pred prvim srečanjem sem imel mogoče največjo tremo v življenju, ki pa se je kmalu po močnem stisku rok razblinila. Za noben naslednji delovni sestanek se nisva zmenila za uro, ker Franček tega merilca časa, tako kot telefona, računalnika, televizije, interneta in še česa drugega, ne uporablja. Pa ni bilo nikoli težav. »Bom zunaj, nekje v gozdu, ampak ko boš prišel, bom ravno doma,« mi je nekajkrat rekel in tako je tudi bilo, pa če sem prišel nenapovedano zjutraj, popoldne ali zvečer. Kadarkoli sem se pripeljal do njegove hiše, je v kakšnih petih minutah prišel od nekod, iz narave. Na vprašanje, kako ve, se je samo namuznil in rekel: »Jaz že vem, kdaj boš prišel...«

Ta zgodbica samo kaže, kakšen občutek ima Franček Knez za mnoge stvari. Silvo

Karo je nekoč rekel, da se Franček ni nikdar zaplezal niti metra tudi v največji megli in največjih stenah ne. Vedno ga je spremljal prefinjeni občutek za steno, gibanje, iskanje prehodov v kakršnih koli razmerah. In tako je še danes, ko vidimo, kako je ob vsem svojem izrazito športnem ukvarjanju z alpinizmom imel še čas poglobljenega opazovanja, občutkov in da nikakor ni bil nekakšen divjak ali pa fantom, ki bi »prašil« po naših stenah.

Nekajkrat sva šla skupaj tudi plezat. Lepo ga je bilo opazovati, kako se pri svojih krepko več kot petdesetih letih elegantno giba v skali v enem svojih skritih kotičkov. Samo nemo sem lahko opazoval mojstra pri delu. Toda Franček zelo dobro ve, kje je dober in kje ne. Zelo dobro podaja zgodbe, je pravi pripovedovalec, a kot je sam rekel, ne ve kaj dosti, kako se delajo knjige. Zato nama je z Rokom Zavrtanikom, lastnikom založbe Sanje in nekdanjim alpinistom, rekel: »To pa vesta vidva in vidva bosta morala voditi to navezo.«

Čeprav Franček številke ne mara prav zelo, te povedo veliko o njem. Za ilustracijo njegove predanosti plezanju samo tale podatek izpred natančno tridesetih let: leta 1983 je Franček kljub dvema odpravama (Yosemite in Patagonija) opravil 315 vzponov v gorah, od tega 107 prvenstvenih.

Sem že povedal, da vseskozi redno hodil v službo in nikoli ni vozil avta?

Problematika Ospa

////////////////////////////////////
NAPISALI: **BORUT KAVZAR, KLEMEN VODLAN, JASNA RAJČEVIČ, BRANKO DUBAC**
(UREDIL BETA TEAM)

FOTO: **BETA ARHIV**

*Si predstavljate, kako bi bilo, če bi se na hladen in meglen zimski dan odpravili proti Primorski... Takoj za izvozom Senožeče bi vas pozdravilo toplo sonce, kazalec temperature na armaturni plošči vašega avta pa bi zabeležil prijetnih 10°C. Pomislili bi: odlično, to bo krasen dan za plezarijo. Veselo bi nadaljevali pot in z avtoceste skrenili na izvozu Črni Kal. V daljavi bi se svetila najmogočnejša stena in razburjenje bi naraščalo, ko bi se po ovinkih spuščali proti vasi Ospa. Takoj za prometnim znakom, ki označuje začetek te prelepe vasi, pa bi vas pričakal ogromen napis: **PLEZANJE V STENAH OSPA IN MIŠJE PEČI STROGO PREPOVEDANO!***

Ta napis je zaenkrat še fikcija, zavdati pa se moramo, da resničnost ni daleč od tega. Pobuda vaščanov Ospa, da bi zaprli dostop do plezališč, je namreč tema resnih pogajanj med Agrarno skupnostjo Ospa in Komisijo za športno plezanje (KŠP) pri Planinski zvezi Slovenije (PZS). Za Beto smo poprosili za izjavo ljudi, ki so s situacijo поблиže seznanje-

ni. Mnenje plezalne srenje sta podala Borut Kavzar, načelnik KŠP, in Klemen Vodlan, športni plezalec ter v zadnjih letih tudi prebivalec Ospa. Nasprotujočo plat zgodbe pa sta predstavila Jasna Rajčević, upraviteljica in zakonita zastopnica Agrarne skupnosti Ospa ter Branko Dubac, prebivalec Ospa ter predstavnik vaščanov.

Plezalno območje, ki zajema stene Ospa in Mišje peči, ima za seboj dolgoletno tradicijo in zgodovinski pomen za razvoj plezanja v Sloveniji. Borut Kavzar le-to opiše z naslednjimi besedami: *"Plezalci v to dolino zahajajo že več kot trideset let. Sprva so stene privabliale alpiniste predvsem v veliko steno Ospa, plezalo pa se je predvsem s pomočjo tehničnih pripomočkov. Prosta ponovitve Magične gobe v navezi Slabe – Rehberger davnega leta 1986 je bila nedvomno prelomnica, ki je to prekrasno dolino predstavila tudi širši slovenski javnosti. Takrat je namreč prenos plezanja skoraj celo dopoldne prenašala nacionalna televizija. Smer je bila nedvomno prelomnica v razmišljanju plezalcev, da zmorejo plezati tudi previse in prosto ponavljati smeri, ki so do tedaj predstavljale meje tehničnega plezanja. Kasneje, leta 1988, je v stenah za vasjo potekalo tudi prvo državno prvenstvo v športnem plezanju. Za razliko od današnjih tekmovanj, ki potekajo na umetnih stenah, je mogoče še danes svoje znanje preizkusiti v smeri Pariz - Dakar, ki je takrat predstavljala finalni izziv za fante."* Tiste pionirske čase pa s prijetnimi spomini opisuje tudi Branko Dubac, ki se s plezalci srečuje že od samih začetkov športnega plezanja v Ospu. Plezalce pred 30 leti (najprej Tržačane, kasneje tudi slovenske plezalce) opisuje kot prijetne in poštene mladeniče, ki so svojim plezalnim zanosom navkljub uspeli z domačini ustvarjati in ohranjati prijeten in spoštljiv odnos. Nikoli niso dajali občutka vsiljivosti, še manj nekulture in nespoštovanja.

Zgodovina plezanja v Ospu je torej dolga, stiska vaščanov, ki se poraja ob množični obiskanosti tega območja, pa se prav tako

ni začela šele včeraj. Borut Kavzar v zvezi s tem pove: *"V letih do danes se je ves razvoj slovenskega plezanja dogajal ravno v dolini, ki ji na žalost v zadnjem času grozi prepoved plezanja. Smeri v previsih Mišje peči so pomenile nesluten razvoj in zagon za slovensko plezanje. Tadej Slabe je v začetku devetdesetih s smerjo Za staro kolo in majhnega psa (8c+) privabil tudi najboljše plezalce s celega sveta. To so bila tudi leta, ko so v naš plezalski biser prihajale zvezde svetovnega plezanja. Reportaže v tujih plezalnih revijah so bile prvovrstna reklama za obisk sten na severu Jadrana."* Gospod Dubac pove, da so se z uvrstitvijo plezališča Osp in širšega kraškega roba na svetovni plezalni atlas začele postopoma pojavljati nevšečnosti, prihajali so plezalci iz celotne Evrope. Vaščani so »plezalne obiskovalce« vedno sprejemali z razumevanjem in toleranco do približno 5 let nazaj, ko so pričeli ugotavljati, da spoštljivega odnosa s strani plezalcev kot kulturnega in civilizacijskega dosežka, žal ni več.

Stiska vaščanov se je torej s povečevanjem obiska in množično popularizacijo tega športa iz leta v leto stopnjevala. Dogajanje pa je v zadnjem letu preraslo do nevzdržnih meja. Klemen Vodlan le-to opiše z naslednjimi besedami: *"Do viška problemov je prišlo lansko pomlad, ko so vaščani na pokopališču našli smeti, odprto vodo in tuje plezalce, ki so tam pomivali posodo ... Seveda je bila za njih to le kaplja čez rob, odkar v zadnjih 30 letih plezalci vedno več in več obiskujemo to plezališče. Večina prebivalcev Ospa je namreč starejših in želijo si le, da bi imeli mir. Zato imajo dovolj plezalcev, ki spijo pod stenami, se sprehajajo mimo njihovih hiš, parkirajo na njihovi zemlji. Še huje, od plezalcev*

pač nimajo nič. Za vaščane bi bilo najbolje, da bi preprosto zaprli plezališča oz. dostop do njih." Gospod Dubac še pojasni, da se vrhunca plezalne sezone od aprila do neke konca septembra ne da več prenašati. V tem času vasica Osp izgleda kot prizorišče sejma rabljenih avtomobilov in vsesplošnega anarhičnega zbiranja mladine, ki ne premore minimalnih standardov kulturnega in spoštljivega obnašanja. Parkiranje avtomobilov se izvaja po celotni vasi kot tudi po kmetijskih površinah. Dogaja se kraja kmetijskih pridelkov (povrtnin, grozdja, sadja in podobno). Prenočevanje je prepuščeno improvizaciji obiskovalcev in se dogaja na celotnem širšem področju vasi. Za obiskovalci ostajajo smeti in ostala nesnaga, nujna potreba se opravlja povsod, da o hrupu, pijančevanju in laježu spuščениh psov niti ne govorimo.

Kdo je torej tisti, ki naj rešuje nastalo situacijo in na kakšen način? Gospod Dubac pojasni, da so vaščani kljub izredni stiski zaradi skrajno neprijetnega življenjskega okolja, ki je nastajalo zaradi izrednega navala plezalne populacije, vseskozi ohranjali pripravljenost za pogovor in proaktivno držo pri reševanju nastale problematike. Pozivali so slovensko krovno plezalno institucijo k reševanju, vendar razen simboličnega pravnega obiska in dlje od besed žal niso prišli. S konkretnimi predlogi so skušali aktivirati slovensko krovno organizacijo, da prevzame bolj aktivno vlogo pri nastali zagati, žal brez uspeha. Vabili so na čistilne akcije (predvsem okolice plezališča), vabili so k problematiki urejanja parkirišč, vabili so in vabili so ... Žal brez konkretnih odzivov, resnih namer in jasne vizije. Kljub gro-

žnji z zaprtjem plezališča, ki kot celoten kraški rob od italjanske meje pa do hrvaške sodi v zavarovano območje Natura 2000, so vseeno iskali dolgoročne rešitve na pristojni občini, ki je za razliko od PZS prišla na dan s predlogi. Jasna Rajčević dodaja, da se reševanja težav vsekakor ne bi smelo preložiti le na pleča prebivalcev Ospa. Vaščani so bili tisti, ki so začeli pogovore z Občino Koper o morebitni ureditvi parkirnih prostorov v okolici Ospa, kar bi do neke mere odpravilo stihijsko parkiranje po vasi. Vaščani torej urejajo problematiko, ki je nastala zaradi plezalnega obiska, kje so pa plezalne krovne institucije?!?

Situacija v Ospu se morda na nek način lahko zazdi tudi protislovna; medtem ko se večina slovenskih mest bojuje za večjo obiskanost, je v Ospu prav ta problematična. Borut Kavzar pove: *"Možnosti turističnega razvoja so bile in so še danes velike. V vsem tem času pa žal ni prišlo do vzajemnega sodelovanja med domačini in plezalci. Kamp Vovk in nekaj ostalih ponudnikov, ki nudijo možnost prenočevanja, na žalost ne zadostujejo potrebam plezalcev, ki v dolino v povečanem obsegu romajo predvsem v času praznikov."* Klemen Vodlan dodaja: *"V tem času skoraj nihče v vasi ni storil ničesar, da bi dobil kak zaslužek s tem, da živi v tej vasi. Na strani plezalcev je v bistvu le družina Vovk. Zgledovati bi se morali pri svojih sosedih. Na področju Buzeta na Hrvaškem, kjer so se v zadnjih petih letih razvila plezališča, kot so Kompanj, Pandora in Izvir Mirne, kar naenkrat čudežno ni več zavarovanih območij zaradi ogroženih ptic. Poleg tega tam občina kar sama subvencionira opremljanje plezališč, saj so ugotovili, da je recesija. In če prihajajo plezalci iz cele Evrope, potem mo-*

rajo ti tudi kje prespati, kaj pojesti, popiti ... Morda bi se lahko tudi v Sloveniji prebudili in bi lahko občina Koper poskrbela ali vsaj pomagala pri ureditvi parkirišč, zabojnikov za odlaganja smeti in njihov odvoz, kontroli nad divjim kampiranjem in mogoče še kaj več. Mislim, da za plezališče svetovnega formata to res ne bi smel biti problem. Jasna Rajčević pa poudarja: »Iz dosedanjih izkušenj dvomim v korektnost plezalnih obiskovalcev, da bi v bodoče posegali po urejenih parkiriščih v zameno za plačilo in ne puščali vozila vsepovsod. Tudi dvomim, da bi plezalci uporabljali storitve prenočevanja v za to urejeni infrastrukturi (kamp), saj se je v preteklosti izkazalo, da plezalci uporabljajo infrastrukturo le za higienske potrebe, nato pa prespijo drugje. Četudi menim, da je plezalni obisk v istranski vasici Osp tisti, ki prinaša utrip in življenje v vas, so žal kupi smeti, nesnaga in nekultura tisti izkupiček, s katerim se lokalno prebivalstvo najpogosteje sooča. Brezpredmetne so trditve, da bi moralo lokalno prebivalstvo narediti dodatne ponudbe in razmisliti o načinih trženja, zato da bi izjemen obisk uspelo finančno ovrednotiti. Plezalni obiskovalci pač ne želijo in ne bodo uporabljali storitev, ki so že sedaj na razpolago, dokler bodo vaščani tolerirali prenočevanja na črno, umivanja ter splakovanja posode na vaškem pokopališču in podobno ... To je moč razbrati in predvideti iz dosedanjih obiskov urejenega kampa in kmetije Vovk. Tudi vsakoletne plezalne prireditve, ki se izvajajo v okolici Ospa, plezalci vehementno prirejajo, ne da bi kadarkoli in kakorkoli o nameri obvestili tudi prebivalce.«

Kaj se bo z Ospom torej zgodilo v prihodnosti? Načelnik KŠP pri PZS, Borut Kavzar, pravi: »Trenutne razmere na žalost ne prinašajo vzpodbudnih sporočil za prihodnost. Di-

alog z domačini ob njihovih zadnjih dejanjih kaže, da niso več pripravljeni za sobivanje s plezalci. Največji problem so črna kampiranja, onesnaževanje doline in parkiranje na privatnih zemljiščih. PZS kot nosilec dejavnosti plezanja na področju Slovenije se je aktivno vključila v reševanje nastalega stanja, vendar bomo morali biti v prihodnosti zelo potrpežljivi, ker to ni rešljivo čez noč.« Klemen Vodlan dodaja: »Situacija v Ospu trenutno za plezalce res ni najlepša. Upam, da se bo v pogajanja poleg KŠP in Agrarne skupnosti Osp čim prej vključila še Občina Koper, kakšna turistična organizacija ... Zagotovo bi bilo potrebno, da čim prej poiščejo skupno rešitev, tako za plezalce kot tudi za domačine.« Gospod Dubac pove, da vaščani kljub vsej neprijetni izkušnji ohranjajo pripravljenost in pravno konstruktivno držo, kako dolgo še, pa je v prvi meri odvisno od plezalcev in pristojnih organizacij. Samo vaščani reševanja nastale situacije ne bodo zmogli, če je že breme v celoti na njihovih plečih. Bese-dam ogorčenja navkljub vaščani vedo, da ne gre vseh plezalcev metati v isti koš, pa vendar je madež manjšine tako močan, da utegne preprečiti dostop vsem. Jasna Rajčević pa dodaja: »Prebivalci so do dandanes opozarjali, svarili in pozivali plezalno javnost, naj spremeni kulturo prihajanja in bivanja v Ospu. Vseskozi v prazno, šele po grožnji z zaprtjem in nekaterimi zelo drastičnimi ukrepi, so se plezalci zdramili. To sicer ni naš namen, a žal s pretežnim delom plezalcev dialog ni bil možen.«

Kaj lahko plezalci naredimo ob obisku Ospa?

- V prvi vrsti je pomembno, da razumemo sobivanje plezalcev in domačinov. V zadnjem desetletju je večina površin postala privatna last in podobni primeri iz tujine so velikokrat pripeljali to zaprtja podobnih območij.
- V prihodnosti je težko pričakovati redarsko službo, kot jo poznajo v nacionalnih parkih, zato je naša naloga, da kot obiskovalci opozorimo tiste, ki črno kampirajo in parkirajo na travnikih, ki so privatna last.
- V planinstvu se je kultura odnašanja smeti v dolino dodobra zasedrila v zavest ljudi, ki obiskujejo gore. Na žalost plezalci nismo prevzeli podobnega razmišljanja, vendar je lahko Osp kot naš biser preizkusni kamen, ali to zmoremo tudi mi.
- Ker smo slovenski plezalci lahko v dolini Ospa praktično vsak vikend, ne bo odveč razmišljanje, da v času povečanega obiska raje izberemo kakšno plezališče v bližnji okolici. Le-teh je v zadnjem času nastalo kar nekaj.
- Na koncu le še enkrat apel za vse obiskovalce - bodite strpni, z mislijo, da vsakdo, ki obišče ali živi v Osapski dolini, išče svoj mir in da le-ta ni povezan samo s plezanjem.

Borut Kavzar

Opomba glede pravilnega parkiranja:

Trenutno sta za parkiranje dovoljeni le dve parkirišči, in sicer v vasi pri kampu Vovk in na velikem parkirišču na levi strani ceste iz Gabrovice proti Ospi. Tu naj omenim, da za parkirišče pri Vovku zaenkrat plačate 3€ na dan na avto, za kar potem dobite še 2€ konzumacije. Parkirišče ob cesti iz Gabrovice pa je sicer zastoj, vendar pozor, zadnje čase se na tem parkirišču zopet pojavljajo vlo-mi, zato v avtu nikar ne puščajte denarja in vrednih stvari.

Klemen Vodlan

A photograph of a person performing a high jump over a bar in a gymnasium. The person is in mid-air, with their body arched over the bar. The background shows a crowd of spectators and bright overhead lights. The scene is captured in a dynamic, slightly blurred manner, emphasizing the action.

Beta Trenutek

Evforija... v trenutku, ko telo že skoraj popusti, pa ti glasna množica navijačev za tvojim hrbtom da energije za še en gib, za še en premik izmučenih mišic. Pričakuješ padec, vendar roka presenečeno zadrži naslednji oprimek...

Noro vzdušje na tekmah NLP!

Foto in tekst: Štefan Wraber

Boštjan Weingerl

Intervju

NAPISALA: URŠA FLORIJAČIČ
FOTO: URŠA FLORIJAČIČ
IN ARHIV BOŠTJAN WEINGERL

Prijatelji soplezalci ga večkrat nazivajo z nadimki, ki asocirajo na nekaj nadčloveškega, nezemeljskega. »Boškona-tor« - tisti, ki premika meje » še prijemljivih oprimkov«, »še izvedljivih gibov« v neskončnem skalnem kozmosu.

Vizionar novih linij, kjer povprečen plezalec opazi le nemo-goče. In to je tisto, kar ga, kot pravi, pri vizionarstvu najbolj fascinira; realizacija odkritega s pomikanjem meja mogočega, lastnega in občega.

Ko mu uspe, v svojem slogu iztegnjenih rok in zasukanih kol-molcev za hip obstane na vrhu... osupne navzoče, odvzame sapo ob izjemnem plezalnem preformansu... In »Boško« gre dalje, in-tenzivno, strastno, navdihujoče... kot da bi že pred poskusom ve-del, da je bilo vse preplezano že zdavnaj mogoče. Z njim se je za Beta Magazine pogovarjala Urša.

Q: Kdaj si začel plezati in kaj si treniral pred tem?

A: Plezati sem začel pri 13-ih letih. Pred tem sem bil vratar v nogometnem klubu Primorje. Nekega dne sem si med treningom poškodoval prste in nekaj časa nisem mogel trenirati. Tako je nanese, da sva šla z bratrancem pogledat v športni center Police, kjer sem videl ljudi plezat in si takoj zaželel, da bi tudi jaz poskusil. Seveda je bilo tako kot pri drogi, poskusiš in si zasvojen, vsaj tako je bilo pri meni.

Q: Kmalu po začetku plezalske kariere se ti je zgodila nesreča, imel si hudo poškodbo. Kaj bi o tem povedal?

A: Ja, saj ni kaj reči, pri plezanju na umetni steni na štrik sem padel z vrha na ograjo v tribuni in si zlomil stegnenico.

Q: Ali je temu potem sledilo balvansko plezanje?

A: Z bolderingom sem začel leta 2002-2003 in to iz dveh razlogov; prvi je bil ta, da me je bilo po poškodbi zelo strah in se nisem mogel več sprostiti na štriku, drugi razlog pa, da je boldering zame bolj »čisto« plezanje kot na štrik, saj nimaš »motečih« faktorjev, kot je vpenjanje. Poleg tega lahko delaš težje gibe in tako dejansko vidiš, kaj in koliko si sposoben. Ja, na bolderjih sem dosti bolj sproščen še danes, toliko let po nesreči.

Q: Torej si ponovno začel sproščeno plezati šele, ko si se znebil štrika. Ampak neka zavest ali podzavest, ki svari pred nesrečo, je pri tebi verjetno še vedno prisotna?

A: Ja, vedno pomislim, kam bom padel, oziroma kje je kritično in si vnaprej postavim krešpede. Če je kje kaka špica, prosim še za spot. Ko pa grem plezat na štrik, je zgodba čisto drugačna, ves čas gledam dol, kaj dela varovalec in zaradi tega ne morem sproščeno plezati. Mislim, da bi moral vsak plezalec imeti v mislih možnost nesreče, saj jo lahko le tako preprečiš.

Q: Najbolj te torej zanima, kako spraviti telo čez skalo, za katero se zdi, da jo je zaradi fizikalnih zakonitosti nemogoče prečiti. In dejansko ti s svojimi 'first ascent-i' (FA) prestavljaš meje tistega, kar se zdi, da je še možno.

A: Težki bolderji me zanimajo predvsem zaradi tega, ker se tam dejansko preizkusim. Glede tega, da prestavljam meje možnega s svojimi FA-ji, pa mislim, da je na svetu še veliko boljših, ki dejansko nakazujejo nam ostalim, kaj se še da. Jaz s svojimi FA-ji le širim območje bolderinga.

Q: Prestavljanje meje tega, kar je možno deluje dejansko na vse udeležene v plezanju, saj spreminja miselnost in odpira razum, hkrati razveseljuje, ponuja nove izzive, lahko pa tudi zbuja zavist... Ampak vse to v končni fazi vodi k dvigovanju nivoja plezanja. Kaj misliš?

A: Vsekakor drži, da če vidim nekoga, ki je pred mano zlezal nek težek bolder, oziroma 'nardu' nek 'hard' gib, me to napolni z neko pozitivno energijo in avtomatsko se mi moč in fokus dvigneta. Zakaj pride do tega, mi ni jasno, očitno gre za neko psihološko finto. Mislim da, če si plezalec po srcu, zavisti v tem športu ni, saj te zavist zavira.

Q: Kateri tvoji FA-ji so ti najbolj ostali v spominu?

A: Težko bi naštel, kateri FA-ji so mi bolj ali manj pri srcu, vsak ima nekaj svojevrstnega. Vsekakor pa mi v spominu najbolj ostajajo težki problemi, saj sem za njih porabil največ časa. Med temi so Nexus 10.0, Night Life, Princ Gorza, Zero history in še bi lahko našteval.

Q: O sebi in svojem telesu praviš: 'Preizkušam mašino na poligonu, kaj zmore'. Zdi se mi, da najbolj uživaš, ko preizkušaš meje zmogljivosti svojega telesa, pa naj bo to plezanje, joga ali še kaj drugega.

A: Ja, se pač ukvarjam z ugotavljanjem in preizkušanjem svojega telesa in ko končno naredim nekaj težkega, dobim občutek, da bi lahko bilo še težje, da nisem še na svoji meji. Ja, to je neskončna igra preizkusov. In po vsakem uspešno opravljenem testu se ti motivacija dvigne.

Q: To je tudi en razlog, zakaj se tega nikoli ne naveličaš. Drugi je verjetno ta, da je plezanje avantura, za katero ne veš, kako se bo odvijala, kako končala. Vedno te nekaj preseneti, pa naj bo to nepričakovano sonce, super 'frikšn', tvoja pripravljenost ali nek mali detalj, ki spremeni vse, kar sledi...

A: Res je, plezanja se ne morem naveličat prav zaradi neskončnega števila različnih trenutkov, situacij, kombinacij gibov... In prav vsak gib je drugačen. Včasih, ko gledam druge, si mislim, kje je dobil možiček vizijo, da se je tako postavil. Če opazuješ spet drugega, bo šel drugače. Plezanje je 'neverending story'.

Q: V umetnosti se uporablja izraz 'odprto polje', kar pomeni, da je vsaka gledalčeva interpretacija umetnosti dovoljena in enako legitimna kot katerakoli druga. Enako bolderski problem dovoljuje vsakemu svojo lastno interpretacijo in izvedbo, in prav zato je zanimiv in neskončen. Se strinjaš?

A: Mislim, da bolderji in smeri na štrik vsakemu dovoljujejo

svojo izvedbo plezanja. Je kot umetnost, kjer vsak gledalec v galeriji vidi sliko drugače. In s smerjo oziroma bolderjem je isto. Vsak si kombinacijo predstavlja glede na njegov način razmišljanja in način plezanja. Čisto preprost primer je način, kako se bo lotil smeri nekdo, ki je 'švoh' ali nekdo, ki je močan.

Q: Je šport, ampak toliko bolj tudi umetnost, ker je dovoljena neomejena kreativnost. To občutiš, ko se začneš ukvarjat z »mikrobeto« oziroma minimalnimi razlikami v površini skale, prijemu, stisku (verjetno je mišljen stisk, ne? Ne poznam vseh vaših izrazov J), polaganju roke, občutku telesa. Zakaj se ti zdi plezanje toliko bolj zanimiv šport kot ostali športi? Ali ga vidiš tako kot jaz, da v nekaterih pogledih že meji na umetnost - je neke vrste ples in kiparstvo, hkrati pa najdeš v njem elemente zena, meditacije, oziroma tega kar oni imenujejo fokus.

A: Res je. Ampak plezanje je zame nekaj posebnega tudi zaradi kontakta z naravo, ki je meni bolj pristen kot pri ostalih športih, saj dejansko moraš čutiti skalo, ambient in naravo. Zraven pa pride še igra uma in fizične pripravljenosti ter lovljenje pravih trenutkov.

Q: Omenil si, da je balvansko plezanje bolj »čisto« kot plezanje na štrik, ker nima nepotrebnih faktorjev kot je vpenjanje.

A: Ja, boldering je bolj čista oblika plezanja, ker nisi na nič vezan, je pa tudi bolj čista oblika v smislu, da prideš pod bolder, ga očistiš, zlezeš in greš naprej, za teboj ostane le sled magnezija. Pri plezanju smeri pa vstavljaš v skalo svedre in s

tem oskruniš steno. V tem pogledu imajo Angleži najbolj čisto plezanje na štrik, saj ne uporabljajo svedrov.

Q: Naštej 3 odprave, ki so ti ostale v najlepšem spominu.

A: Zame je vsaka odprava nekaj posebnega, saj se na vsaki zgodi nekaj novega. In vsaka ima svojo avanturo ter zgodbo.

Q: Najljubši bolder plac v Sloveniji, v tujini?

A: Najljubši v Sloveniji so mi Vitovlje, Hubelj, Lukna-Črnotiče, Jurgovo in novi spot Trnovo ob Soči, v tujini pa Magic Wood in Font.

Q: Doma si iz Ajdovščine in nekateri pravijo Vipavski dolini slovenski Ticino... Se ti zdi, da se situacija zdaj kaj spreminja, namreč odkrivajo se novi bolder placi tudi drugod po Sloveniji, se ti zdi Vipava v tem pogledu še vedno top, kar se tiče bolderiranja v Sloveniji?

A: Vipavska dolina bo zmeraj ostala slovenski Ticino, saj imamo okrog Ajdovščine kar 8 bolder placov, je pa res, da je verjetno to to. Situacija se je spremenila le v tem, da verjetno ni več novega za odkriti in je večina najboljših bolderjev že zlezena. Kje je najbolj top za bolderirat v Sloveniji, bi težko rekel, je pa vsekakor Vipava nekje pri vrhu.

Q: Nekateri nekoč super aktivni bolder placi samevajo, Vitovlje pa niso več 'secret spot', 'rezerviran' samo za kreativne izumitelje, in so jih že »napadle šole plezanja«. Dober vodniček je poleg Vitovelj objavljen tudi za Hubelj itd. Kaj je preostalo ustvarjalcem in ali so se kreatorji preselili kam drugam?

A: Kar se Vitovelj tiče, so se po mojem mnenju razvile skoraj do konca. Obstaja še par super 'hard' linij. Vendar pa zdaj, ko se po celi Sloveniji odkrivajo novi placi, je treba it pogledat še kam drugam.

Q: Zdaj se razvija Trnovo in ti si eden izmed glavnih kreatorjev tega novega 'Belega Fonta' kot mu nekateri pravijo. Kdaj se je vse skupaj začelo?

A: V Trnovem se je zares začelo kake 2-3 leta nazaj. Prvi ga je odkril Gašper Bratina, ki je tam plezal že eno leto, preden se je začela invazija. Kreatorjev je več, vsak je že nekaj prispeval v dobro »Belemu Fontu« in, kar je najbolje, kamna je še veliko.

Q: Koliko sektorjev je sedaj?

A: Sektorjev je kakih 4 do 5, vendar so malce razmetani.

Q: Mnogo najboljših plezalcev pravi, da najraje in če se le da, plezajo v naravi. Plastika je le nujno zlo, ko res ni več druge alternative. Zakaj?

A: Zame je pravo plezanje v naravi, kjer si moraš dejansko poiskati pot čez neko skalo ali smer. Si na zraku, v naravi, kar meni osebnostno največ pomeni. Plastika je dobro sredstvo za treniranje in za deževne dni, nikakor pa za uživanje, zato jaz temu pravim nujno zlo.

Q: Včasih pri sebi opazim ta učinek narave, ko se po daljšem času plezanja zunaj spet vrnem na plastiko in čutim izostri-tev občutka za obliko pod prsti, da lahko naredim bolj umirjen, precizen gib. Spomnim se, da si nekoč rekel, plastika poneumlja, lahko to razložiš?

A: Ja, meni se je dogajalo, če sem daljše obdobje plezal na plastiki, da sem izgubil občutek za mikro bete, ki so v skali včasih zelo pomembne. Preveč sem plezal na moč in ne na tehniko. Poleg tega se mi koža na plastiki spremeni, dobim »plastično« kožo, ki v skali nima »frikšna«.

Q: Ali rad iščeš nove skale, nove probleme? Se ti zdi to pomembno za plezalčev razvoj in napredek?

A: Najrajši imam deviške bolderje in misije, ko se jih išče. Mislim, da gre vsak pravi plezalec prej ali slej iskat nove skale, saj je to del osebnega plezalčevega razvoja, so pa verje-

tno tudi taki, ki tega nikoli ne naredijo, samo ne vedo, kaj s tem zamujajo.

Q: Plezanje kot droga, kot 'peak experience'. Praviš, ko to probaš ni poti nazaj. Zakaj?

A: Meni osebno je plezanje dejansko kot droga, saj sem probal enkrat in že sem bil do konca odvisen. Kako ostali svet vidi to, ne bi vedel, vedno govorim zase in ne za druge. Me ne zanima, kaj si drugi ljudje mislijo o plezanju in kako ga vidijo ali čutijo. Droga pa zaradi adrenalina, ambijentov in družbe, ki so vedno prisotni.

Hvala Boštjan

mladinski SPECIALISTI

////////////////////////////////////

NAPISAL: **BORUT KAVZAR**

FOTO: **ROK KLANČNIK** (<http://grta-studios.com/>)

REPORTAŽA
SPECIALISTI #1

SPECIALISTI #2

SPECIALISTI #3

Domen Škofic
in Ticino | Edelrid

Odkrivanja »specialnih« metod treninga smo se letos lotili prvič malce bolj sistematično, sprva malce negotovi, kaj bo to prineslo. Vendar je bil že lanski obisk Fontainebleauja nekaj zelo pozitivnega, tako da je bilo zato nekoliko lažje. Mednarodna zveza, ki organizira mladinska tekmovanja, je celoten program namreč postavila na glavo oz. je z nespametnimi potezami začela podirati izredno dober sistem, ki je omogočal kvaliteten razvoj mladih tekmovalcev. Letos imamo na koledarju tako kar štiri tekmovanja v balvanih in samo evropsko in svetovno prvenstvo v težavnosti.

Tako je bilo več kot očitno, da bo balvanski trening letos precej večkrat na sporedu kot pretekla leta. S tem namenom smo se kar dvakrat odpravili na priprave v švicarski Cresciano. Tako smo prvič obiskali Chironico in prej omenjeni Cresciano. Na drugih pripravah smo na novo odkrivali balvane v Brionah. Plezanje balvanov v naravi je bilo tudi za naše najbolj perspektivne mlade plezalce nova izkušnja, ki bo vsekakor imela zelo pozitiven vpliv na razvoj plezalne tehnike prav vsakega izmed njih. Nova prijateljstva, občutek biti del velike družine, katere najbolj razpoznavni znak je moštve-

ni duh - to so stvari, ki so pomembnejše od vsake medalje.

V ekipo sem tako na zadnjih pripravah povabil tudi našega najboljšega skalnega bolderaša Roka Klančnika. S svojim poznavanjem balvanov širom po svetu je bil prava inspiracija za naše fante. Ko mi je na koncu tripa potarnal, zakaj ni star šele sedemnajst let, sem dobil najlepši možni kompliment za delo, ki ga opravljamo z našimi perspektivnimi mladci. Res odlično vzajemno sodelovanje, ki ga je Rok zabeležil tudi v nekaj kratkih filmov, ki si jih lahko pogledate.

Dosežki posameznikov niti niso tako pomembni, omenil bi le, da so dekleta uspela v kar nekaj balvanih z oceno 7b+, fantje pa so 8a-je nabirali kot gobe po dežju. Z ekstremnimi podvigi sta izstopala Anže Peharc in Domen Škofic, ki sta oba uspela v balvanih Fb 8b, Domen celo Fb 8a+ na fleš.

V mesecu, ki prihaja, se bomo tako posvetili treningu na »plastiki« in kot selektor bom z veseljem odpotoval na 1. evropsko prvenstvo v balvanih, ki bo konec maja v švicarskem Grindewaldu, ki leži pod mogočnim Eigerjem.

Fotograf
se predstavi

Suzana Uršič

Liquid Sky

Suzana Uršič je profesionalni fotograf.

Za fotografijo jo je že pri petih letih začel navduševati oče.

Skozi življenje se je preizkušala in izpopolnjevala v veliko tehnikah fotografiranja.

Najbolj sta ji pri srcu pokrajinska in športna fotografija.

Leta 1994 so odprli družinsko podjetje, fotoatelje Liquid Sky.

Ko je spoznala svojega moža, se je posvetila plezalni fotografiji.

Leta 2001 so skupaj posneli plezalni film Preobrazba.

Več na www.liquidsky.si

<http://www.facebook.com/liquidskyPhoto>

<http://suzanaursic.wix.com/liquidsky>

LIQUIDSKY

LIQUIDSKY

LIQUIDSKY

LIQUIDSKY

LIQUID SKY

LIQUIDSKY

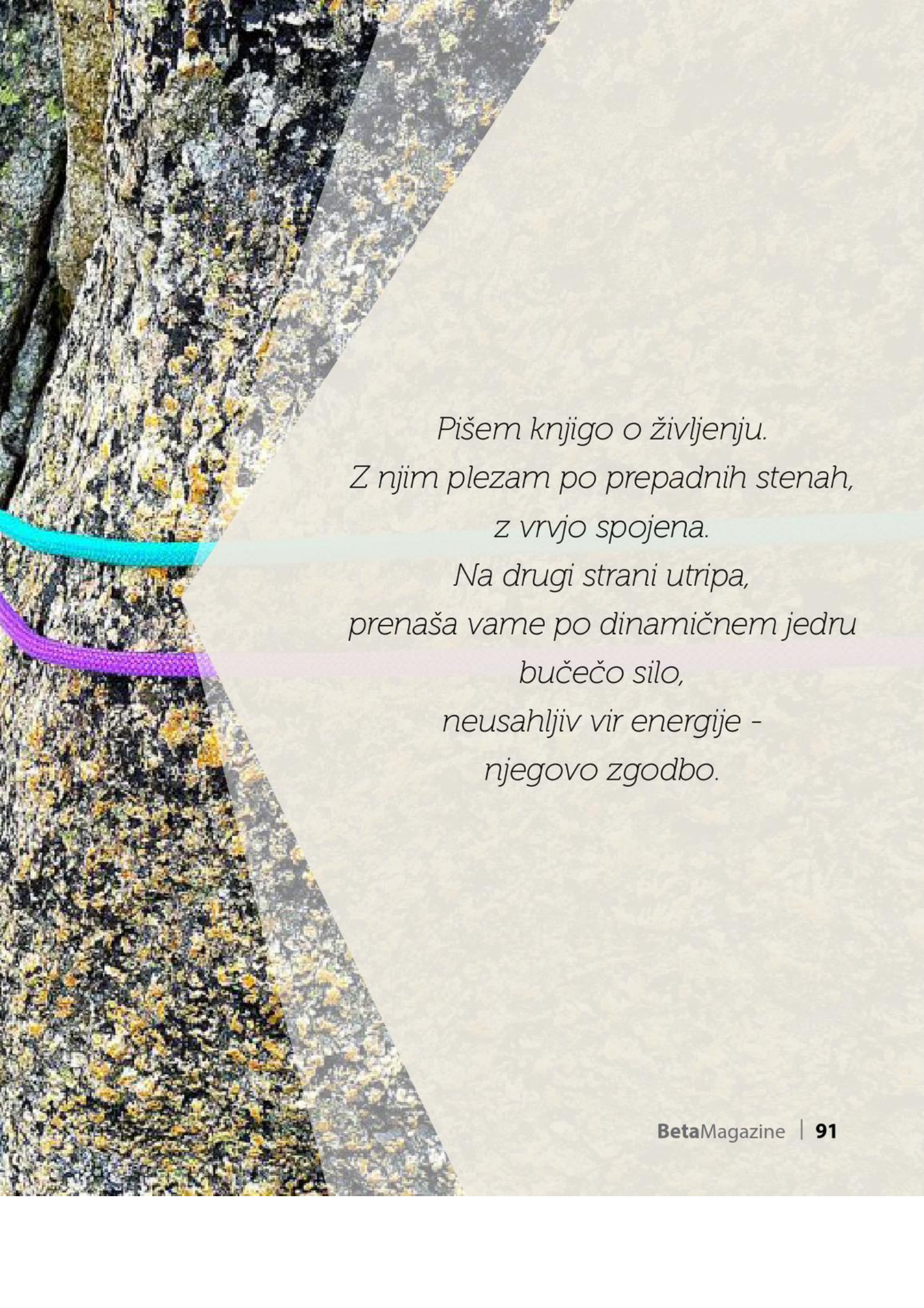

LIQUIDSKY

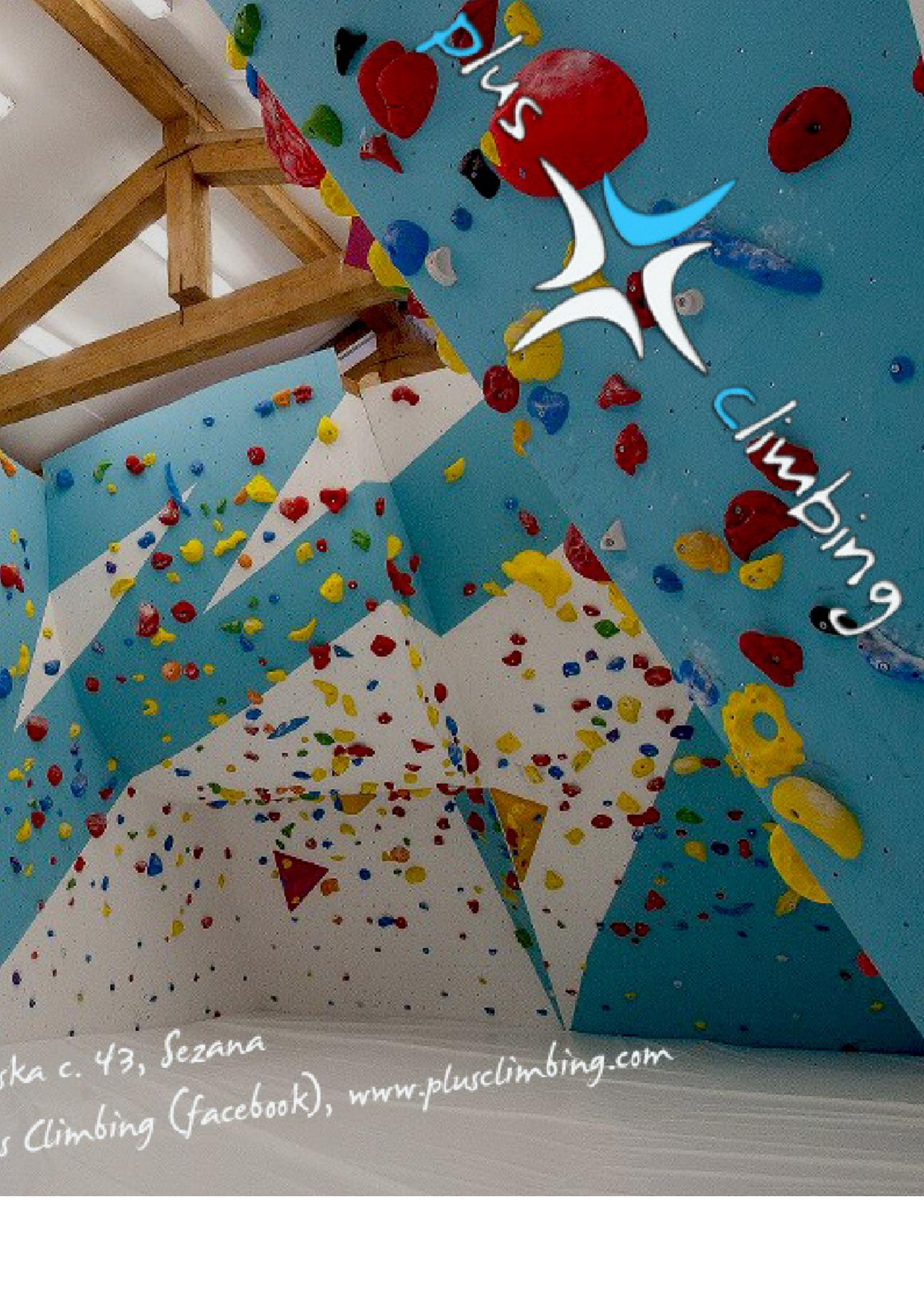

*Pišem knjigo o življenju.
Z njim plezam po prepadnih stenah,
z vrvjo spojena.
Na drugi strani utripa,
prenaša vame po dinamičnem jedru
bučečo silo,
neusahljiv vir energije -
njegovo zgodbo.*

Plezalna stena PLUS, Partizana
Info: Plus

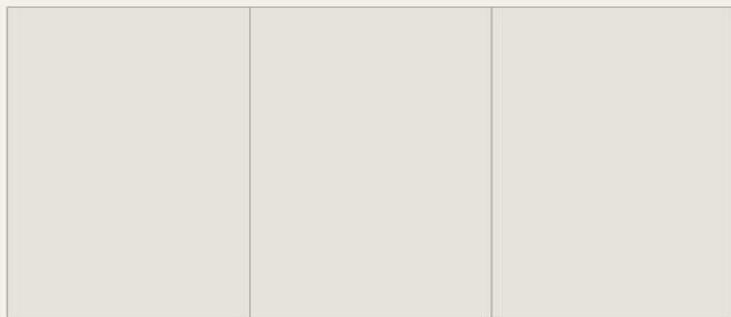

plus

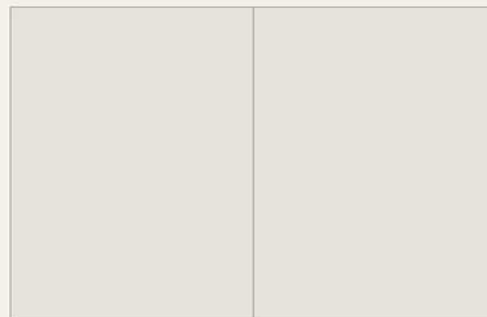

climbing

ka c. 43, Sezana
s Climbing (facebook), www.plusclimbing.com

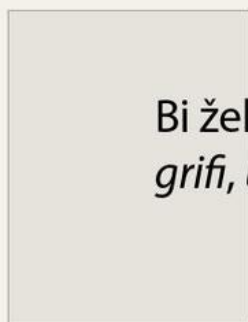
Tristranski oglas
format: 648 mm X 279,5 mm

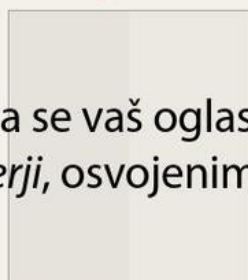
Dvostranski oglas
format: 432 mm X 279,5 mm

Vam je revija všeč?

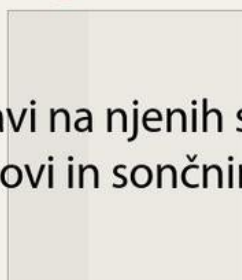
Bi želeli, da se vaš oglas pojavi na njenih straneh, med *grifi, bolderji, osvojenimi vrhovi in sončnimi plezališči?*

Enostranski oglas
format: 216 mm X 279,5 mm

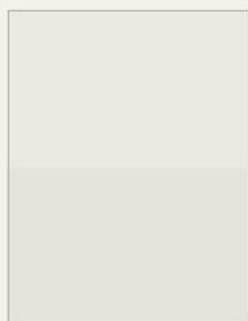

Polustranski oglas
format: 108 mm X 279,5 mm

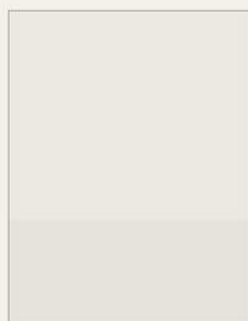

Tretjinski oglas
format: 77,5 mm X 279,5 mm

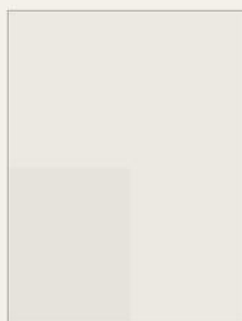
Več na betamagazine2011@gmail.com

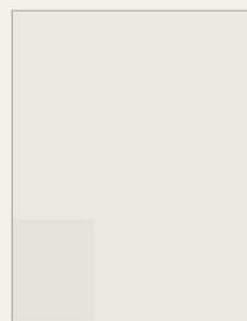
Polustranski oglas
format: 216 mm X 140 mm

Tretjinski oglas
format: 216 mm X 95 mm

Četrtinski oglas
format: 108 mm X 140 mm

Osminski oglas
format: 77,5 mm X 95 mm